

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Elia Pūnyš, Chicago, Ill.
Metinė reikė: \$2.00
Savaitinė reikė: \$0.25
Kas mėnesį: \$0.25
Kas ketvirtį: \$0.25
Kas pusmetį: \$0.25
Kas metą: \$2.00
Prenumeratų priėmimo vieta: Chicago, Ill.
Adresas: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States: \$2.00
To Canada and Mexico: \$2.50
To all other Foreign Countries: \$3.00
Advertising rates on application. Address:
A. OLSZEWSKI, Pub., CHICAGO, ILL.
3252 So. Halsted St.,

Entered as Second-Class matter July 14th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under No. 1000 of March 3rd, 1879.

Metai XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GRUODIS (DECEMBER) 15d., 1918 M.

No. 50

Didėji Karė.

Balkanų fronte, kaip rodosi, vokiečiai galutinai ant Rumunijos paėmė viršų ir rumunai savo vien pajėgoms atsigriebti negali, nors kaip kur ir gali priešų pirmyn žengimą sulaukyti kokiame laikui. Rumunija prieš savo nedidelę pajėgą per daug turi priešų; todėl ji iš nelaimės galėtų ištraukti vien svėtimų pagelbą, už kurių reikalus ji, tikėdama ir pati šį tą pelnyti, davėsi karėn įtraukti.

Šiuom kartu jai pagelbėti galėtų vien rusai, bet iki šiol jie per mažą pagelbą atsiuntė. Kiti talkininkai, veikiant prie Grekijos rubežų, Macedonijoje ir prie Monastiro yra peroti. Kad jie galėtų Rumunijai pagelbėti, turėtų pirmą galutinai sumušti turkus ir bulgarus, bet tam Salonikų distrikte jie per mažai turi kariuomenės, o ir tos visos sunaudoti negali, dalį jos turi apverstą dahojimui Grekijos, kurį, vokiečių karstoma, gali netikėtai su jais susidėti ir mažas talkininkų pajėgas Macedonijoje iš užpakalio užpulti.

Padidiniui nelaimės, pačioj Rumunijoje, taip kaip ir Grekijoje, yra daug Vokietijos šalininkų; kaip krašte, kurį valdo vokiška valdovų dinastija. Vokiečių šalininkai Krajoval distrikte mėgino prieš karaliaus valdžią revoliuciją sukelti, o karaliui apsaukti kitą karaliaus Ferdinando brolių Wilhelmo, atėjusį Rumunijon su vokiška kariuomene. Šiuom kartu vokiečių planas nepasisekė, bet jie prie geresnės progos gali jį atnaujinti. Vokiečių šalininkams padeda daug karės nepasisekimai.

Vokiečiai apskaito, buk Rumunija vien nelaisviais nužudė 112,000 kareivių, o užmuštais ir sužeistais net 300,000 su 500 kanuonų, o vokiečių nuostoliai buk buvo, sulęginant su priešų nuostoliais, labai mazi. Žinoma, vokiečiai prieš nuostolius labai didina, o savo mažina, bet galima tikėti, kad rumunai nužudė daug, o kad jie turi pajėgų mažiau už savo priešus, tai ner tai jų padėjimas yra blogas.

Rumunijoj vokiečiai spėjo jos gyventojams parodyti visą savo godumą ir žiaurumą. Visuose užimtuose miestuose ima tokias milžiniškas kontribucijas, kokių dar iki šiol nieks žiekur ant apvaldytų miestų krauti nemėgino. Gabena Vokietijon net nuo privatių žmonių atėmė maistą ir viską, ką tik sau tinkamo randa. Tą žinodami, rumunai Krajoval distrikte išnaikino kerosino sėmyklas, kad iš jų, vokiečiai negalėtų naudotiesi. Bet vokiečiai išgrautas sėmyklas gali pataisyti, nes kerosino ir benzino visoj Vokietijoj trūksta.

Meste Reni, prie Dunojaus, su-si-važiavo apkalbėti karės vedimo reikalus Rumunijos karalius su Rusijos caru Nikolajumi. Konferencijoj dalyvavo ir daugelis abiejų kraštų ministrų. Bet ar valdovų konferencija įstengs pataisyti karės nepasisekimus, tą vėliau pamatysime.

Vokiečiai giriasi, buk jie jau apvaldė visą Valachiją, jų rankose buk yra jau 50,000 mylių Rumunijos teritorijos. Sulyg jį Petrogrado žinių, besitraukianti rumunų kariuomenė susilaikė ir rytus nuo Ploesti ir čia mėgina vokiečius sulaukyti ir buk nuo jų atėmė jų pozicijas už upės Grikoval, bet, kaip rodosi, neįstengs čia pastoviai užsilaikyti, nes austrų ir vokiečių kariuomenė įstengė persikelti į kitą pusę upės Jolovica prie Renanų, ir šiaurę nuo Bucharesto.

Čia skaitlingi rusų kariuomenės įsiveržė nuo šiaurios Transilvanijos ir traukia pagelbon rumunams. Smarkūs mušiai prasidėjo prie Kirlibab ir Dorna Vatra, bet Berlinio raportas užtikrina, kad besiveržianti nuo rytų Transilvanijon rusai tapo atmušti, todėl jų

jų pusį artilerijos, bet ir jų veikimui kenkia blogas oras, pustymai ir miglos kalnuose. Vien, artilerija veikia ir prie Voyusa, Al-banijoj.

Šiaur rytiniame fronte taipgi nieko svarbesnio neatstiko, mat rytuose visos karės svarbumas persikėlė į Rumuniją. Smarkesni priešingų kariuomenių susirėmimai buvo / Karpatų kalnuose, nes nuo čia rusai mėgina padėti rumunams, negalintiems atsiremti prieš didesnes priešų pajėgas. Lietu-vioj didesni susirėmimai buvo vien prie Dvinsko, kur rusai norėjo persikelti nuo šiaurinės, pletinės Dauguvos pusės, bet tas nepasisekė. Buvo maži susirėmimai Vilniaus gubernijoj prie Smorgainių, bet visi tie susirėmimai yra menki. Nors didesnės kariuomenės mušiai buvo Volyniaus gubernijoj, bet ir tie susirėmimai didesnės svarbos neturi, kaip neturi svarbos ir buvę tame fronte maži orlaivų susirėmimai.

Praneša, buk Krakove tapo suareštuotas, nežinia už ką, organizatorius Austrijos lenkiškų liudsnorių legijonų Pilsudski.

Vakariname fronte smarkesni mušiai buvo vien prie Verduno, kur francuzai atgavo vokiečių pavertžą kalvą 304. Sonime papuolusios smarkiai veikia vien artilerija prie Bouchavesnes ir Biaches. Prie Apremont vokiečiai buvo paėmę porą šimtų pėdų grabių, bet kontrataku francuzai jas atgavo. Anre papuolusios anglų fronte veikė smarkiai vien abiejų pusų artilerija.

Pereitą savaitę kas svarbaus atsitiko, tai atsitiko ne ant karės lauko. Svarbiu yra susitvėrimas Anglijoj karės ministerijos po vadovystę David Lloyd George su neaprubėžinto diktatoriška valdžia ir prižiūrėjimui karės vedimo sutvėrimas kariškos tarybos, Lloyd George apreiškė, kad Anglija tol karę ves, kol Vokietija nebus įveikta, bet tam reikia, kad Anglija pastatytų dar 2 milijonų kareivių. Todėl Lloyd George įves, parlamento pritarimo nesilaikęs, Anglijoj priverstiną tarnavimą kariuomenėj. Ir Francuzų įsteigta karės taryba. Ten jau kariuomenės vadovavimo atstate generolą Joffre ir vadovų, ir paslapčia tarnavimas vokiečiams. Karalius jau sumobilizavo 75,000 kareivių ir viskuom juos apsupino taip, kad jie eili tuoj su vokiečiais susidėti, talkininkai gi su Venizelos pagelba mėgina karaliaus jiems vodingą veikimą suparalizuoti. "Frankfurter Zeitung" praneša, buk talkininkai nutarė detronuoti Grekijos karalių Konstantiną, o karaliui apsaukti jo 8 metų sūnų Petrą, o prie jo regentu paskirti Venizelos, kuris valdytų kraštą nemecio karaliaus vardu. Talkininkų pasiuntiniai išsikraustė iš Atėnų į Piraeus, išsikraustė ir Francuzijos, Anglijos ir Rusijos piliečiai, nes pabugo, kad sukurstys minios nesurengtų jų skerdynių. Grekija užmiršo mat, kad jos neprisigimusi pirka anglų, francuzų ir rusų kraują, kuomet Vokietija iki šiol nieko jai gero nepadarė, ir Bulgarijos neprisigimusi pirka rusų kareivių, o ne vokiečių ir austrų kraują, o turkai, su kuriais jos prieš savo išilnuotojus susirio, vien skerdė Bulgarus. Tautų politikoj mat greitai užmirštama lygiai geradėjystės kaip ir skriaudos.

Iš Karės Lauko.

VOKIETIJA SIULO IS-LYGAS IR REIKALAUJA TAIKYMOSI TUOJAUS.

Londonas, gruod. 12 d.—Beveinė žinia iš Berlino skelbia, kad kancelaris von Bethmann-Hollweg savo kalboje reichstage šiandien pasakė, jog Vokietija su savo talkininkais, "numanydama savo atsakomybę prieš Dievą, prieš savo tautą ir prieš žmoniją", pasiūlė priešingoms šalims pradėti taikos tarybas.

Pusiau oficialė Overseas News Agentura šį rytą išleido tokį paskelbimą:

"Kanceleris šį rytą suteikė audienciją vienas po kitam Suv. Valstijų, Ispanijos ir Šveicarijos atstovams, vadinams, atstovams tų šalių, kurios saugoja Vokietijos reikalus svetimos priešų šalyse. Kanceleris įdėvė jiems raštą ir prašė jų paskelbti jį priešų valdžioms. Šitą raštą kanceleris šiandien skaitys reichstage.

"Rašte keturios susijungusios (vidurinės) viešpatybės pasino taikos išlygas. Pasiūlimai, sulęg jų tvirtu įsitikinimo, yra gerinkami įsteigimui pasiliekanos taikos.

"Valdžios Vienoje, Konstantinopolį ir Sofiją įdėvė tokias pat raštus ir taipgi šiešė su šventuoju sostu ir kitomis neutralėmis šalimis."

Anglijos parlamento pensijų ministeris ir karės ministerijos narys Arthur Henderson savo kalboje pasakė, kad jis yra priešingas taikymuisi pirma laiko. Girdi, aš taip pat noriu taikos, kaip ir kiekvienas kitas, bet toji taika be mažiausios abejonės turi pastatyti mus anapus dabartinės katastrofos atsikartojimo. Tegul musų amerikiniai draugai ir kitos neutralės šalys sudaro tautų lygą, kuri padėtų principus taikymuisi, tąsų aš eisiusu jais, bet ne dabar. Kalbėti apie taiką kuomet visos neapribotosios militarinės galybės yra priešais mus, yra žingsniu prie kovos antrą kartą už tą patį dalyką.

BUCHARESTAS PAIMTAS.

Berlinas, (Savilybės beveliu), gruod. 6 d.—Šiandien oficialiai pranešta, kad Rumunijos sostinė Bucharestas paimtas.

Ploesci, svarbus gelžkelių susijungimo miestas, 36 myliose nuo Bucharesto ir šiaurvakariu, taipgi paimtas.

Vakar feldmaršalo von Mackenseno buvo gimimo diena. Jam suejo 67 metai. Taipogi 100 dienų nuo Rumunijos apskelbimo karės Austriai vengrams.

Bucharestas buvo viena didžiausių militarinių Europos stovyklų po Paryžiaus. Jis yra vienu gražiausių ir linksniausių Europos miestų. Normalis jo gyventojų skaitlis siekia 300,000.

Jokio apgulimo ir net bombardavimo nebuvo. Tvirtovė puolė pati. Po to kaip paskutinį gynėjų pabėgimo kelias į šiaurę pateko į rankas priešui drauge su Ploesti, 32 myliose atstu nuo miesto, toliau ginti nebuvo apsisakymo.

Po užduotam paskutiniui smugiu: ar gal net pirma to, sumuštos rumunų pajėgos turėjo tik vieną pasirinkimą arba bėgti Bucharesto Černavodos gelžkelio, arba duotis apsupiti miestą beginant.

Ir dabar eina dramatingiausias ir nuostabiausias iš visos karės lenktynės. Rumunų Karėvija budama iš visų pusų apsupta, palikusi savo sostinę priešų rankose, karalių ir valdžią pabėgus pasienin, pasirengusius sprukti svetimon žemėn, šalį turtingą visokiais gėrybėmis maitinant jos priešus, bėga prie paskutinės paliktos spragos. O ten kitą pusę Dunojaus Mackenseno dorbrudžinė kariuona pasirengusi pereiti upę, kad bėgančius rumunus pagauti.

VOKIEČIAI PAĖMĖ KALNĄ 304 TIES VERDUNU.

Berlinas, gruod. 7 d. Kalnas 304 svarbiausia strateginė augštuma ant kaičiojo Meuse upės kranto vakar perėjo į verduninės vokiečių įpėdinio kariuomos rankas, tai užpuolus francuzus iš nežiniu. Prie to paimta nelaisvė penki oficialai ir 190 kareivių. Francuzų pranešimas mini tik apie francuzų užpuolimą rytinėje pusėje Metzeral, Alzacijoje, kitur esą nieko svarbaus neatsitiko.

GREKIJOS KARALIUS ATŽAGARAS.

Londonas, gruod. 8 d.—Karės svarbumo centras staiga tapo perkeltas Macedonijos šonam. Londonas yra susirūpinęs didžiosios salonikinės sąjungininkų ekspedicijos saugumu.

Nežiūrint blokados, sulyg pranešimų prasidėjusios nuo vakar 8 val. ryto, kuri žada atgabenti badą Greikijai per 20 dienų, Grekijos karalius vis atžageresnis daros.

Sulyg beveik žinios iš Rygo: Vidurinės Valstybės pasisiūpė Greikijai padėti kelius, žemę, jei karalius Konstantinas paskelbtų karę sąjungininkams.

Žinios iš Salonikų skelbia, buk karalius Konstantinas prisakęs mobilizuoti Grekijos kariuomenę.

Sulyg kitų žinių, iš Salonikų vokiečių kareivijos visu Monastiro šonu yra smagiai sustiprintos. Spėjama, kad jos yra atitrauktos nuo Rumunijos karės lauko.

Paryžius praneša apie smarkią kovą einančią Macedonijos šone. Stravinios apeliokėje serbais atmušę tris vokiečių ir bulgarų užpuolimus.

Amerikos ministeris Drovers kabeliu pranešė Valstybės skyriui Washington, kad neutraliai diplomatai. Atėnuose padavę bendrą protestą karaliui prieš leidžiamą betvarę ir aplamą kalinimą Venizelos pasekėjų.

NAUJOJI ANGLIJOS MINISTERIJA.

Londonas, gruod. 10 d.—Naujas ministerių pirmininkas David Lloyd George šiandien paskelbė naują ministerių karės tarybą. Priskaitant jį patį taryba susidės iš penkių žmonių, kurie atsakys už karės vedimą. Tarybon įėjo šitie: David Lloyd George, lordų tarybos pirmininkas ir Lordų Buto valdžios vedėjas grovas Curzon, ministeriai be portfelio. Arthur Henderson ir lordas Milner ir viešpatystės teismo patarėjas bei valdžios vedėjas žemutiniame Bute Andrew Bonar Law.

Buvusis premieras Asquith ir buvusis užsienio reikalų sekretorius Grey neturės balso nei karės taryboje, nei naujoje ministerijoje.

Lloyd George kaip karės tarybos galva patampa tikru diktatoriumi karės reikaluose ir gauna daugiau galios, negu kuomet nors ligšiol Anglijoje yra kas jos turėjęs.

Naujoji ministerija susidės iš 12 Liberalų, 15 Unijistų, 3 Darbo Partijos narių ir Amatų bei Svetimto pirmininkų, kaip jau įsiuntytos kontrolininko, kurie prie jokios partijos nepriklauso.

Sulyg lordo Northcliffe'o organo "Weekly Dispatch" premiero Lloyd George programos bus tokios:

Apgrinkuoti pirklinius laivus apsaugojimui jų nuo submarinų pavojaus;

Prisirengti prie pavasarinio ofensyvo;

Sumobilizuoti civilinius gyventojus pradėjus nuo 16 metų iki 60 metų amžiaus;

Padaryti blokadą veikesnę; Gyventojų maitinimą nustatyti išleidžiant maisto tikičius;

Padidinti naminių maistų produkciją;

Uždrausti darbą nereikalingą karėi;

Ivesti draudimą pertekliaus; Įsteigti dienas be mėsos.

VOKIEČIAI PAĖMĖ 70,000 RUMUNŲ.

Londonas, gruod. 9 d.—Aficialis pranešimas austrų ir vengrų žinybos, apturėtas Londone iš Viennos, sako, kad rusai su rumunais kaip druti bėga nuo feldmaršalo Mackenseno padunojinės kariuomos ir kad rumunų kariuona, kuri ejo prieš dešinį gen. von Falkenhayno kariuomos sparną, yra išnaikinta. Rusų pajėgos, bandžiusios susijungti su rumunais iš kalnuotosios apeliokės traukiasi.

Tuo tarpu iš Berlino pranešama, kad smarkūs rusų užpuolimai Karpatų miškuose atmušti. Nuo Dorna Vatra į šiaurę ir nuo Trostos klonio į pietus rusai gavė viršų su dideliais sau nuostoliais. Vakarų Rumunijoje vėl paimta keli tukstantai belaisvių ir daugybė kanuolių; rumunai traukiasi atgal su didele paskuba. Nuo gruod. 1 d. rumunai nužudė daugiau kaip 70,000 kareivių ir 184 kanuolės.

RUMUNAI VALACHIJOS TURĖJO PASISEKIMŲ.

Londonas, gruod. 11 d. Sulyg žinios iš Petrogrado, pranešamos iš Rymo beveliniu telegrafu, besitraukianti atgal rumunų kariuona; pastatiusi pasipriešinimą rytų Valachijoje nuo Ploesti į rytus, nuvarė vokiečius atgal kelis kilometrus. Įvykusiam mušij rumunai išnaikino du vokiečių eskadronus.

Laikraščio Times korespondentas prie rumunų kariuonos, rašydamas iš gruod. 3 d., patvirtina senesnius, nors ne taip aktyvus pranešimus, kad rumunai pasirūpinę užbėgti už akių toj šalyj. Korespondentas rašo:

"Dereitą savaitę visi šuliniai, grynoklos, žibalo kubilai ir kiti įtaisymai Prahovos klonij tapo sunaikinti taip, kad žibalo produkcija šitoje apstingoje žibalo apeliokėje nėra galima. Didėsės benzino prekinės tapo sudegintos. Morenėje, svarbiausiam Rumunijos žibalo lauke, ypatingai sunaikinimas pilnas; nes nenorėta palikti vokiečiams išnaudoti didę žibalo klotai.

TURKAI ŽADA PAŠAUKTI KARIUOMENĖN DAR 2,000,000 VYRŲ.

Lausanne, Šveicarijoj. Lapkr. 7 d.—Sulyg specialio Daily News korespondento pranešimo, Lausanne (Lozanoj) gauta žinių iš Turkijos, kurios praneša, kad ten iš paskutiniųjų stengiamasi išplėsti priverstinį tarnavimą kariuomenėje kuoplačiausiai, idant varius karę toliau ir garbingai ją pabaigus. Kaikurie turkų laikraščiai skaito, jog galima dar 2 ar 3 milijonai kariuomenės surinkti.

TAIKA TOLI LLOYD-GEORGE'UI ATĖJUS PRIE VAIRO.

Sulyg aplamos diplomatų nuomonės Washington, David Lloyd-George patapus Anglijos ministerių pirmininku, visokia viltis greito susitaikymo kariuonų šalių žuvo.

Vokietija, kiek galėdama, taiko pabaigti karę laimėjusios pusės išlygomis be tiesaus, ar aplinkinio įsikišimo susitaikymo ir tuomi pastato save į padėjamą saugiančios sau ramono. Įsiurte Anglijos valdžioje ir atstatymą ministerių nuo vietų už nepasisekimus karėje, drauge su tokiomis pat kryžio apsiereikimais Francuzijoje, Vokietija žiuri kaip į aiškų pripažinimą, jog ji ligšiol turi viršų.

Jei A. Bonar Law būtų buvęs išrinktas ministerių pirmininku, tai sulyg šitų diplomatų nuomonės, Vokietija būtų galėjusi formaliai pasisulyti taikytis, greičiausiai paprašydama prezidento Wilsono patarpininkauti.

Bet išrinkimą Lloyd-George'o Berlinas skaito nauju išsukimu kovon. Lloyd George buvo skelbęs karę "iki sumušimo" ir Berlinas jis yra skaitomas "mušamuoju ministriu." Vokiečių aficialai sako, kad vokiečiams dabar pradėti apie taiką kalbėti reikštų vis tiek, ką prisipažinti, kad jie bijo Lloyd George "mušamosios karės."

Washingtono yra sutinkama su tuo, kad Lloyd George iškelti mas teikia Anglijos smarkesnę varymą karės ir jos mažesnę norą klausyti taikos pasiūlinimų. Jei Lloyd-George'ui bent šiek tiek seksis, yra laukiama, kad karė bus vedama iki 1918 m. ar dar ilgiaus.

Taip pat washingtoniniai diplomatai mano, kad vokiečiai dar vis norėtų, kad prezidentas Wilsonas pasimtytų tarpininkavimą ant savo atsakomybės be jokio formalio prašymo iš vokiečių pusės. Bet prezidentas neturi noro daryti žingsnį nepatinkamą Anglijai, o paskyrimas Lloyd George'o prezidento pasiūlinimą padaro dar daugiau negalimą.

Anglijos karės politikoje yra laukiama griestos permamos. Karės vedimas Balkanuose suteikė vieną svarbiausių skirtumų tarp Asquitto ir Lloyd-George. Pastarasis reikalavo sukoncentruoti sąjungininkų veikimą Balkanuose. Asquith, atsižurdamas į tolumą, laivų stingimą ir vokiečių bei austrų submarinų veikimą Tarpžemienės jūrose, šitą planą skaitė netinkamu. Dabar laukiama, kad Lloyd-George jį išbandys.

IS AMERIKOS.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ BIUDŽETAS.

Washington, D. C. Suvienuytų Valstijų išlaidos sekantiems metams apskaitytos ant 1,666,000,000 dol., didesnes jos už pernykščias ant 84 milijonų doliarų. Karės ir kariškam laivynui reikalaujama milžiniška suma, 666 milijonų doliarų.

VOKIŠKAS KONSULIS TEISMAN PATRAUKTAS.

San Francisco, Cal. Čia teisman tapo patrauktas generališkas vokiškas konsulis Franz Bopp ir 8 kiti vokiečiai už suokalbuis, neutralizmo laužymą ir mėginimą sprogdinti laivus gabenančius talkininkams amuniciją. Byla jų jau prasidėjo.

REIKALAUJA BETARPINIO PREZIDENTO RINKIMO.

Washington, D. C. Senatorius iš Kansas valstijos Thompson, iš Colorado Shafraith ir Johnson iš So. Dakota įnešė senatė reikalavimą pridėti Suvienuytų Valstijų konstitucijon, kad prezidentai būtų renkami ne per rinkėjus, bet gyventojų balsais, kaip dabar yra renkami senatoriai.

FARMERIAI NENORI ŽMONIŲ IŠNAUDOJIMO.

St. Paul, Minn. Šitos valstijos fermeriai nepritaria išnaudojimui gyventojų su valgio produktais. Kad spekuliantai išnaudojimui už akių užbėgti, fermerių organizacij Equity Cooperative Exchange pastatė už 200,000 dol. elevatorių, į kurių fermeriai sugabės javus, o iš jų galės sau pirkti be pagelbos tarpininkų produktų reikalaujančių.

AMERIKA ATMETĖ PAKVIETIMĄ NEUTRALISKŲ ŠALŲ.

Washington, D. C. Suvienuytų Valstijų prezidentas atmetė pakvietimą neutrališkų šalių atsiųsti Amerikos delegatą konferencijon apkalbėjimui, kaip jos gali geriausiai laike šios karės ginti savo reikalus. Konferencijon atkaks delegatai: Svedijos, Norvegijos, Danijos ir Šveicarijos; Amerika vienok atsisako joje dalyvauti.

PANAIKINTA MIRTIES BAUSMĖ.

Tulsa, Ariz. Valstijos Arizona gubernatorius pagarsino, jog Arizonoj tapo panaikinta visai mirties bausmė. Turėtų tai padaryti ir didesės Suvienuytų Valstijų valstijos.

PAČTAS NORI PAKELTI KAINĄ LAIRKASČIŲ SIUNTIIMO.

Washington, D. C. Pačto perdetinis žada pakelti kainą laikraščių siuntinėjimo, bet mano sumaninti kainą laišku siuntinėjimo iki 1c už unciją, vietoj 2c.

PASEKMĖ NUSIMINIMO.

Gray Lake, Wis.—Farmeris Drokod Madole, kadangi jam pradėjo nesisekti, įpuolė į nusiiminimą, pašovė savo pačią, bet kad išsvk neužmušė, tai išnešė.

kieman įkiso jos galvą į pilat vandens lovį ir tol laikė, kol moteris neapimrė. Paskui užrakino namuose penketą savo vaikų, namus apliejo su kerosinu ir uždegė, kuomet ugnis juos apėmė, su paskutiniu revolverio šūviu prae nusišovė. Vaikai vienok išsigelbėjo ir pašauta ir apalpusi motina taip pat atsigavo.

IS VISUR

Exchange Telegraph Co. apskaito, buk nuo įsikisimo karė runum netaisvų išgabenta Vokietijon 100,000 žmonių (turbūt drauge su civilistais).

Rusijos valdžia oranešė Suvienytų Valstijų valdžiai, kad neis Amerikos daktarų į nelaisvų stovyklas. Mat Rusijos susizino ta, kad prašant vokiečiams, amerikoniški daktarai norėjo atlikti nelaisvų stovyklas Rusijoj.

Paskutinėj konsistorijoj Ryme popiežius paskyrė 10 naujų kardinolų.

Alpų kalnuose tiek prisigo, kad sniegas užnešė geležinkelius ir perėjimus kalnuose, visi susinešimai šiaurinės Italijos ir Šveicarijos su Francuzija turėjo pasiilanti. Greitasis traukinys bėgantis Milanan sniege nuklimpo.

Iš Grikijos sostinės Atėnų ir ten gyvenę rusai išsinešino, pasiliko ten vien italai.

Meksikos banditai vėl užmušė tris amerikonus: Fosterą, Gilemo, Snyman ir Grayą.

Francuzijos parlamentas 344 balsais prieš 160 pripažino ministrijai užsitikėjimą.

Bavarijoj, mieste Bayreuth pasimirė vienas iš žymesnių vokiškų muzikų, Hans Richter. Gimęs jis 1849 m. taigi jau nejaunas buvo. Jis buvo dirigentų Wagnero operų Bayreuth teatre.

Iš Paryžiaus praneša, buk iš Atėnų išsikraustė ne tik francuzų ir anglų kariūnės, bet ir ten gyvenę francuzai ir anglai, civilistai. Matyt pabugo, kad karaliaus šalininkai iš pasaly nesurengtų šerėdinių. Karalius žada suvaldyti greitai Venizelos sukilimą, bet šlapta šaukiasi prie vokiečių, meldamas pagalbos prieš talkininkus, tik vokiečiai šiom tarpu padėti negali.

Anglijoj norima nuo vietų pašalinti sešis ministrus, o jų vietoj paimti jaunesnius. Pasitrankia nuo vietų: Asquith, Balfour ir Grey.

Teismas Erfurte pasiuntė prieš metų kalėjiman moterį turtingo fabrikančio iš Strausforto už užmezgimą meilės ryšių su vienu francuzų belaisviu. Jos jaunesnėji sėso, kaltinama už tokį jau prasižengimą, pirm nuteisino nusižudė.

Vokietijos universitetas iš Rusijos paeinančius studentus gali priimti ir baltus, taigi vokiečių iš Latvijos paeinančių vaikų, o kitus vien, kurių tėvas ilgai Vokietijoj gyveno. Visi turi gerai pažinti vokiečių kalbą.

Švedija aštriai pareikalavo nuo Vokietijos, kad tuoj sugrąžintu su visoms prekėms submarinų pagautą Švedijos vandenynse laivą Reserv.

Mexikoj Villos banditai užmušė galvijų prekėją Molinavą už tai, kad palaike ryšius su amerikonais.

Harrisburg, Pa. Čionykščios pieno dirbtuvės 10% pakėlė savo 1200 darbininkų algas.

Ant salos San Domingo vėl buvo susirėmimas vietinių gyventojų su išsodintais ant kranto nuo laivų Suvienytų Valstijų jūreiviais, kuriame sužeista viena oficerė ir 10 Suvienytų Valstijų laivyno kareivių. Čiabuvių užmušta 11, o 6 sužeista.

Ryme pasimirė vienas iš garsesnių itališkų muzikų F. P. Tosti. Gimęs jis 1847 m. Muzikos mokslą baigė Neapolės konservatorijoj. Kaip komponistas atsižymėjo savo dainoms, kurių daug parašė.

Popiežius raštų atsiskaukė i Amerikos kardinolą Gibbons prašydamas jį raginti Amerikos katalikus dėti aukas sušimui del karės vargą kenčiančių Belgijos vaikų. Bet nemažesni, turbūt, vargą kenčia ir Lietuvoj katalikų vaikai, bet raginimo jiems ankauti nėra.

Rusijos dumos pirmininkas Michael Rodzianko, del asabiškų užgauliojimų juodašimčių atstovo Markovo buvo atsiskęs nuo vietos, bet duma net 255 balsais prieš 26 jį pirmininku išrinko, o Markovą 15 posėdžių iš dumos pašalino.

Netoli salos Wight 22 lapkričio dieną vokiečių submarina be perspėjimo paskandino amerikonišką garlaivį "John Lambert".

Garsus Meksikos banditas Villa, užėmęs miestą Chihuahua, tuoj griebėsi žudymo žymesnių gyventojų. Pirmą dieną tapo nužudyta miesto majoras Holgain ir 8 žymus piliečiai. Užmušta 40 chiniečių ir daug kitų svetimaucijų.

Austrijoj neįspasakytai pabrango čėverykai ir kainos jų vis kyla. Mėnesis atgal Krakove moteriškų čėverykų porą galima buvo gauti už 40 iki 50 kronų, o dabar reikia mokėti 60—80 kronų. Už vaikų čėverykaičius reikia mokėti 40 kronų.

Nors Suvienytos Valstijos uždraudė gabenti amuniciją Meksikan, bet per tai jos gabenimas netapo suilaikytas. Carranza per Vera Cruz vėl gavo milijoną dežių patronų.

Norvegija sutiko duoti Vokietijai 15% jos žvejų sužvejotų žuvų, o Vokietija sutiko Norvegijai duoti daugiau anglių, ko jai trūksta taip pat kaip Vokietijai maisto.

Ant Hollandijos protesto prieš deportavimą Vokietijon Belgijos gyventojų, kaip paduoda Londono laikraštis "Times", Vokietija atsakė, kad Hollandija rupintys vien savo reikalais.

Gubernatoriui Rumunijos sostinės Bucharesto tapo paskirtas vokiškas generolas Hemrich.

Prie Rusijos tapo priskirta Ciesoriaus Nikolajaus II žemė, gulinti šiauruose. Surado ją kapitonas Vilksky.

Kaip mano, naujasis Anglijos ministrų pirmininkas Lloyd George suskubęs apdovanojimą airių savivalda.

Anglijos valdžia uždraudė pardavinėti kavą, visą atsargą kokia buvo Anglijoj, paėmė valdžia.

Vokiškas militariškas kritikas apskaito, buk nuo karės pradžios Rumunija vien belaisviais nužudė 112,000 kareivių, taigi šeštą dalį savo kariškų pajėgų, o sužeistais ir užmuštais net 300,000. Vokiečiai apvaldė 50,000 vietų Rumunijos teritorijoj.

Kaip praneša iš Stockholmo, dvi savaiti vokiški submarinai paskandino 16 laivų gabenusių Rusijai amuniciją.

Pasitraukdami iš Ivangorodo (dabar jam sugrąžino seną lenkišką vardą Dėblin) rusai, negalėdami su savimi paimti, Visloj paskandino batus su amunicija ir maistu. Batus tuos dabar vokiečiai pakelia ir randa juose dar tinkamą ten maistą—mesą ir javus ir iš jų naudojami.

FRANCUZŲ GENEROLAI.

Ateina žinių, kad francuzai mano atstatyti gen. Joffre nuo vyriausios vadovybės, o jo vieton paskirti kitą, garsnį generolą. Kalbama, kad jo vietą užima arba gen. Petain, arba gen. Neiville, arba gen. Foch. Pažymėjimai parodo žymiausius francuzų generolus: 1) gen. Joffre (pats dešinysis) 2) gen. Castelnau, 3) gen. Foch 4) gen. Petain (pačiam vidury).

IS DARBO LAUKO.

Clifford, Pa. Central Pean-sylvania Operator Association per teismą uždraudė Moshanan Coal Co. pakelti darbininkų algas, o ji norėjo jas padidinti ant trečdalis.

New York, Guaranty Trust Co. paskyrė 300,000 dol. dovanois 1000 tarnaujančių. Bus tai graži Kalėdų dovana.

Watertown, N. Y. International Paper Co. pakelia ant 10% savo 7000 darbininkų algas.

Pittsburg, Pa. Pittsburg Steel Co. ir Pittsburg Steel Products Co. pakėlė ant 10% algas savo 7000 darbininkų.

Chicago, Ill. Atchinson, Toppa ir Santa Fe geležinkelio kompanijos pakelia algas darbininkų dirtančių jai mažiausiai žiurėtų i Lietuvą 4. S.]. Teisybė, tenai yra daugias latvių ir lietuvių negu vokiečių ir vokiečiai rusiškose Baltiko provincijose praityj padarė permaža, kad laimėti simpatijas kitų ten gyvenančių tautų. [Suprask kryžievių laikus]. Tas turi būti pataisyta (1) Gaunanti mažiau kaip 1200 dol. gaus 7% daugiau.

Western Union Telegraph Co. apreiškė, jog pakelia algas 6% visiems tarnaujantiems gaunančiams mažiau kaip 2000 dol., o daugiau kaip 1200 dol. metams.

Brockton, Pa. Pakelta ant 10% algos darbininkų čėverykų dirbtuvių George E. Keith. Dirba ten apie 10,000 darbininkų. Dirbtuvės pakėlė ant 10% darbininkų algas, bet pakėlė už tai ant 25—33% čėverykų kainas. Yra tai iš ko didesnes algas mokėti, lieka dar geras pelnas.

LIETUVA IR KARĖ.

VOKIEČIAI NORI LIETUVĄ PASILAIKYTI.

Chicago, Ill. Gerb. Redakcija: Chicago laikraščio Daily News korespondentas Berline apvažinėjo didesnių vokiškų laikraščių redakcijas, kad sužinotų, ką tikrai vokiečiai mano apie karės pabaigimą ir ką jie trokšta laimėti karėje.

Aną dien skaitau apie to korespondento pasikalbėjimą su redakcija vieno iš žymiausių vokiškų Frankfurtur Zeitung. Gal bus žingeidų "Lietuvos" ska-

tytojams, ką šis laikraštis mano apie Lietuvą.

Pirmiausiai atpasakoja apie tai, kad vokiečiai nenorėtų pasilaikyti sau Belgijos, bet kad gal jie bus "priversti" tai padaryti, kad "apsisaugojus" nuo Anglijos. Paskui, kalbant apie Rusijos frontą, Frankfurter Zeitung mano, kad milžiniška vokiečių diduma "nesipriešintų" jeigu prie Vokietijos būtų prijungta Kursė ir Lietuva. Štai kaip apie tai minėtame laikraštyje rašoma:

"Klausimas apie prijungimą [prie Vokietijos] užkariautų Baltiko provincijų yra visai kitas negu klausimas apie Belgijos prijungimą. Kursė yra vis viena labiausiai vokiška negu rusiška. Prijungimas Kursės ir Lietuvos prie Vokietijos reikštų, kad ateinančioj karėj su Rusija išveržimas i Ryt-prusių provinciją būtų negalimas [tuomet būtų išveržimas i Lietuvą—bet kas tai jiems apeina? Šitas išsireikšimas aiškiai parodo, kaip "tėviškai" vokiečiai žiūrėtų i Lietuvą 4. S.]. Teisybė, tenai yra daugias latvių ir lietuvių negu vokiečių ir vokiečiai rusiškose Baltiko provincijose praityj padarė permaža, kad laimėti simpatijas kitų ten gyvenančių tautų. [Suprask kryžievių laikus]. Tas turi būti pataisyta (1) Jeigu būtų tų šalių prijungimas, tai neįpralvo būtų vokiečiams žmonių, kuriems turi būti leista liuosai vartoti jų locna kalba ir papročiai."

Taip pasakoja Frankfurter Zeitung. Ir šita nuomonė yra vokiečių didžumos nuomonė. Kryžiaiak kryžiaiak, kaip buvo taip ir yra. Bet ir lietuviai kaip buvo taip ir yra—kaip anais laikais Kovojo už savo nepriklausomybę, taip ir dabar kovos.

A. S.

DIDELIS VEIKALAS SVETILAI KAIBA APIE LIETUVIŲ DAINAS.

Kun. A. Sabaliauskas. (Užbaiga)

III-ji knygos dalis—daina ir gyvenimas. Čia kalbama, kokia vieta buvo dainai senias lietuvių gyvenime ir kokia jai yra dabar. Aprašomas dainų ryšys, kada dainuojama. Iš juškevičiaus, savo, Basanavičiaus, rinkinių duoda didžiųjų giedotojų vardus ir glaučius jų mokėsi dainų. Ten matome Bakšienę su 508 dainomis, Smilgienę su 401. Juškytę su 324 ir tt. Palyginti primena Suomių didžiausiąją, apie 27—30 tukstančių. Atski-

giesmininkę Larin'a Paroskę iš Šiaurės Ingrijos, iš kurios esą surašyta 1152 dainos. Kaip žinoma, suomių tokiuos žmones labai gerbia; Paraskienės paveikslą piešė net du kart jį geriausieji dailininkai, kaip va Edelfelt.

IV-ji knygos dalis—dainos vystymasis. Iš pradžių aprašomas skirtingumas giesmės nuo dainos su daug gaidų pavyzdžių, o toliau kalbama, iš ko daina prasidėjo ir kaip augo. D-ras N. sako, kad daina prasidėjusi iš žmogaus noro išreikšti, išlieti savo jausmą, kurs tokio būdu iš pat pradžių buvo tik šauksmu; atkartojant, pasidarė dvičile dainelė. Tada išparodę pavyzdžiais iš savo ir juškevičiaus rinkinių, ypač nurododamas i priedainius (refrain); pats priedainis jau ir buvęs daina. Tuo rašytojas stengiasi išversti Būcher'o teoriją, kurs savo knygoje "Arbeit und Rhythmus" išveda dainos pradžių iš darbo. Eilių atskaitojimas dainose matomas visoje Lietuvoje, net ir Prūsų Lietuvoje, pas liavus, suomių, igaunius. Iš eilių kartojimo išaugo ir choras. Pirminės dainos esą darbo, vėstuvų, šokių. Iš žodžių ypač rimtas pasidars tvarkesnis. Ritmingos net būvę giesmės, giedamos dievams, kiek matoma iš Totoraic'o pavyzdžių, nes regimai būvę giesmės, giedamos einant. Čia taip pat duoda giesmių pavyzdžių, aiškiai turinčių ryšį su mitologija. Toliau rašytojas tyrinėja svodbinės dainas. Paprotis, apeiga reikalavę, kad daina nesimainytų, užtatai, girdi, ir esą svodbinės dainos trumpos, dauviausiai ketureilės, kaip matome Lietuvos šiaurės rytuose ir kaip kad lietuvių beveik visos tokios. Senesnis dainos tipas ar trumpesės dainos; pavyzdžių daug. Paminėta š:

Saulele, motinėle,
Musų, šalin, musų šalin!
Juodieji debesėliai,
Gudy šalin, gudy šalin!

nes esanti žinoma visai Lietuvai ir liaviams, ir igauniams, ir suomiams, lig pat Laplandų sienų. D-ras Niemi's rašo ne vien apie lietuvių, bet ir apie latvių dainas. Taip, šioje vietoje aprašo latvių dainų būdą ir jų rinkimus. Latvių dainų esą surašytų (1911 m.) 215, 715 variacijų, iš kurių atskirų dainų būtų apie 27—30 tukstančių. Atski-

ros dainų rusų dainuojamos savais metų laikais ir vadinas dainos: gavičėnas, rotašanas, lygošanas ir tt. Dainos daugiausia esą 4-eilės, bet paprastai atskaitoją ir pasidarą 8-eilėmis.

Lietuvių ir latvių dainų pradžia esanti ta pati; kaip latvių, taip ir senesnės lietuvių dainos—trumpos. Bet delko lietuvių daina plėtusis, o latvių pasilikusi tame pačiame laipsnyje, d-ras N. spėja, kad tai padaręs, žinoma, dar priešistoriniais laikais lietuvių kultūros pakilimas, duodamas sielai pajėgų plėsti ir dainą, tuo tarpu, kad liaviams to plėtojimosi trūkę; gal but, girdi, būvę atstumi nuo kultūros centrų ar kitaip kaip. Kaip sako Niemi's, daina auganti kartu su kultūra. Taip ir lietuvių dainose toks esą skirtumas: žemesnio laipsnio esą Lietuvos šiaurės rytų dainos, kiek augstesnės—džukų, o labiausiai išplėtė—apie Velioną. Tada esą pasidarę priešistoriniais laikais. Jis čia lygina musų šiaurės rytus su Suomijos vakarais, kurios dainos esą labai žemo laipsnio).

V-ji knygos dalis—lietuvių ir latvių dainų bendrumai (kontak-tas). Daroma tatau einant Lautenbacho "Očerki iz istorii litovsko-latviskago narodnago tvorčestva." (1896), kur lyginama 20 rusių dainų. Tik tiek daug Niemi's nesutinka su Lautenbachu, kad mitologijos dainos esą seniausios. Lautenbachas, tyrinėdamas dainas iš mitologijos atžvilgio, laiko jau seniausiomis vien delto, kad rado jas pas abidvi tauti. Bet d-ras Niemi's yra tos nuomonės, kaip ankščiau yra išrodęs, kad placios dainos negali būti seniausių laikų. Taip pat kaip visai atmata Manhandto nuomonę, jog platesnės dainos esą pirmesnės, o trumpumas jų esą ženklas vėlesnio sumenkėjimo.

Knygos gale pridėtas Lietuvos etnografinis žemlapis einant "Lietuvos Ukininko Bendrovės" leidiniu.

Pavarčius tą storą 327 puslapių knygą, matoma, kaip ji svarbi lietuvių tautos tverybės ir šiaip lietuvių tautos tyrinėtojų; musų dainų tyrinėtojas be jos neapsieis; o gal kartais—ir tatau būtų labai naudinga—prisieis ilgaiui ją mums išversti lietuvių kalbon.

Ši knyga tai prof. Niemi'o lietuvių dainų tyrinėjimo vaisius ir tai tik galima sakyti, pirmoji dalis, nes d-ras N. pirmasis tikslas buvo palyginti suomių dainas su lietuvių ir latvių dainomis. Bet kada ėmėsi to darbo, pasirodė lietuvių dainų neužtenkama, ir tyrinėtojas, vietoje tiesioginio tikslo, ėmėsi jų rinkimo. Išleistųjų dainų su maimi, kaip jau minėjau, profesorius turi rankraštyje daugiau ne 2000 lietuvių dainų. Tai reikia mums įdėti, nes kada imsimės savo tautos tverybės organizuoto rinkimo, reikės jo rankraštis įtraukti i savo rinkinius. Taigi, antroji d-ras tyrinėjimų vaisiaus dalis dar tebeaukšia pasirodant viešai. Jei Dievas duos jam sveikatą, ilgaiui ir sulauksime, bet tik vėliau, nes šiuo metu, budamas vienas iš suomių dainų leidėjų, Niemi's yra užimtas šiuo darbu. O dabar tas milžiniškas. Nutarta išleisti suomių dainos 20 tomų—po keturius kasmet; viename tome in 8-no maj. po 700—900 puslapių. Jau atspaudinta 3 tomai; gražiais aptaisais moka po 20 markių. Jų mokslo draugija tam tikslui pinigų gavo pnumeratoros būdu. 400 žmonių pasižadėjo duoti tam tikslui po 400 markių; daug kas ir iš karto sumokėjo. Spausdinama 600 egzempliorių.

Dar, tiesa. Kritika labai pasidžiaugė, išvydus kalbamąją d-ras Niemi'o knygą apie lietuvių dainas, sakydama, kad tai plačiausia knyga, kuri yra apie lietuvių tautos tverbę ir lietuvių. Ir dar reikia priduri, kad autorius labai gerai pažįsta lietuvių tautos padėjimą ir užjaučia juos, kovojančius už šviesesnę ateitį.

Dar vėl. Prakalboje išreiškia padėką tiems vyrams, be kurių pagalbos beveik nebūtų galėjęs atlikti savo kelionės Lietuvon tyrinėjimo tikslais, tai Basanavičius, Aleksandri Karskaičiai Tilžeje ir kun. Alsauskiui Kaune.

Priminimas Visuomenei.

Karė tęsiasi jau treči metai, ir musų broliai Europoje neturi dar ne tik politiškos laisvės, bet didiziuma jų nei pastogės, nei apdalo, nei žmoniško valgio. Ir šioj valandoj, kuomet mes čia laisvoje Amerikoje rengiamies linksmam Kalėdų ir Naujų Metų šventės praleisti, ten už jurių su asaromis akyse ir pusplikiu musų broliai ir seseris vargą, skurdą, kenčia ir sunkiausią vokiečių arba rusų jungą velka.

Nereikia, regis, ilgiau nei aiškinti, nei karštai šaukti visuomenę pagalbom. Užtenka priminti tik dalykų stovį ir tą pareigą, kuri čia Amerikoje ant musų yra uždėta—atmokėti skolą savo tėvynės broliams, kuomet anie yra dideliame varge ir pavojuje, dedant aukas nuo karės nukentėjusiems musų broliams sušelpiti ir Lietuvai laisvę išgauti.

Beje, šiais dalykais, ypač karės nukentėjusių šelpimu, rupintis mes visi lietuviai galėtume ir privaletume bendrai. Ir musų sriovė nekartą buvo ištiesusi ranką musų broliams iš dešinės ir kairės pusių, kviesdama išvien eiti, bet.. vis veltui. Susilaukdavom paskui dar ir pasityčiojimų. Taigi pritrinų pamokinti ir dabar nors rengiamasi dar kartą tartis del bendro darbo, mes kreipiamies i visuomenę kviesdami šiuo Kalėdų švenčių metų neužmiršti musų brolių tėvynėje ir siųsti, kaip Kalėdų dovaną, i Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondus. Mes nuo vienybės neatsisakome ir jeigu šitartis įvyks ir fondai bus suvienyti—tuo bus smagiau didesne suma prisidėti. Bet kol kas renkime visį savuosius fondus, kaip kiti kad remia savuosius.

Ypač atkreipiant visų musų žmonių domą i Lietuvos Laisvės arba Autonomijos Fondą. Šis Fondas yra ir pasiūks A. L. T. Saudaros globoje kaip išdada, iš kurio yra ir vis remiamas laisvės išgavimas ir jos įkūnijimas Lietuvoje. Karei baigiantis ir pasibaigus jai, reikės didelį darbą atlikti, ir todėl kiekvieno laisvę mylinčio žmogaus būtų pareigą šį fondą ypatingai paremti. Čia primename užmirštą sumanymą—kad atsirastų 1000 lietuvių, kurie Lietuvos laisvės išgavimui mokėtų po \$10.00 ir tuo būdu padarytų \$10,000.00. Lig šiol tesusirado vos kelesdešimt..

Žodžiu, reikia rupintis visokiais būdais, kad Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų įplaukas kaip galint daugiau pasididintų. Dabar, prieš Kalėdas ir per Kalėdas, mažiau pirkime dovanų arba prezentų, sumažinkime ir kitokias išlaidas, o daugiau aukėkime nuo karės nukentėjusiems musų broliams sušelpiti i Lietuvos laisvę išgauti.

Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų Komitetas:

Pirminin. Dr. J. Šliupas.
Sekretorius A. Rimka.
Fin. rast. J. Sekevičius.
Izdininkas T. Paukštis.
T. M. D. Atstovas A. Ramanauskas.

P. S. Siunčiant aukas money orderj reikia išrašyti ant vardo izdininko T. Paukščio 13 Mill str., Pittston, Pa. ir pasiųsti finansų raštininkui J. Sekevičiui, 101 Oak str., Lawrence, Mass.

T. M. D. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIO KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Po Tautiškos savaitės tuojau prasidės ir N. A. apskrčio T. M. D. maršrutas Su prakalbomis važinėti apsiėmė M. Salčius iš Wilkes Barre, Kuopos, kurios dar neužsiregistravo prie maršruto, malonėkite iš laiko užsiregistruoti, kad būtų galima pasiskirstyti laika. Atskiros kolonijos, kur T. M. D. kuopų nėra, o norėtumete surengti sykų prakalbas bei sutverti T. M. D. kuopas, malonėkite užsiregistruoti. Kiekviena kuopa valdybos adresu malonėkite priduoti apskrčio sus. raštininkui žemiau nurodytu adresu. Del maršruto lešų ir kitų patarimų kreipkitės prie sus. raštininko: A. Geniotis, 79 Vine str., Montello, Mass.

FRENCH AND SERBIAN SOLDIERS ON TRANSPORT BOUND FOR SALONIKI

Kariūmenė, kurią talkininkai veža laivais į Salonikų frontą, turi visados dantis, nes prieš submarinai visuomet tokius laivus medžioja. Kareiviai visuomet yra apsiūję gelbėjimosi diržais.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamieji! Malonėkite suteikti vietos Jūsų gerbiame laikraštyje žemiausiam paminiui žodžiams, kaip paaiškinimui prie korespondencijos, tilposios "Lietuvoje" 47 iš Montello, Mass.

"Vardan teisybės."

Korespondencijai, tilpusioj "Lietuvos" 47 iš Montello, Mass. liko apneigtas St. Turskis, kurį mes pažįstame iš mažens.

St. Turskis, pradėdamas 1904 metais, budamas miesto mokykloje (Tetevskoje Gorodskojje Učislisce), atidavė muzikai: tuvo vienas iš geriausių "sopranų" mokykloje ir taipogi dalyvavo muzikallame balalaikų orchestre. Paskui, emė privatiskas lektorius pas vietinį mokytoją Borščevskį, kuris skaitė vienas iš geriausių muzikos mokytojų Kauno rėdyje ir vėliau (1913 m.) buvo dirigentu Kaune rusų Archijerejus cerkveje, (v Petropavlovskom Sobore).

Montello korespondento "Klipti" o argumentas, kad St. Turskis "bekapodamas kumpius, kompozitoriumi liko" neišlaiko jokios kritikos ir yra pilnas absurdo. Žmogus, dirbantis dirbtuvėje, dirbantis bile kur kad patį prašiaušią darbą, gali vakarais lankyti mokyklą, gali studijuoti muziką ir likti advokatu, daktaru, kompozitorium ir t. t., tiksliai veikia noro, pasiryžimo, atsidavimo.

Tokią korespondenciją gali rašyti tikrai blogi nori žmogus norintis apsmėžti, priklausantį prie kitos negu jo politiškos partijos.

P. Turskis veda chorą, priešiną partijos ir tame turbūt yra visa priežastis. Bet reik nepamiršti, kad dalis bepartviška. Kas su pranta dalį pilnoje to žodžio prasmėje, negali smerkti žmogų už tai, kad jis veda chorą ne joje, bet kitos partijos.

St. Turskis, kaip mylintis muziką, (dabar irgi Chicagoje lanko konservatoriją) turi veikti bepartviškai. Jis turi tiesą, įteigti jį suprantą, vesti chorą visokių partijų, muzikai visos partijos turi būti lygios—ir už tą negalima jo smerkti. (Smeizti už nieką negalima Red.)

St. Valančauskas, Adomas Fokas, A. Laudanskaitė, A. Szeikšas, A. Mačiulis.

Nuo Redakcijos. Nepažindami palytėto korespondencijoj asmens, mes pasitikėjome korespondento teisingumu. Matyt, apsirinkome tame. Redakcijos geriausiuojuoju avirą priešą, negu melagągu prieteliu, nes netiesingos korespondencijos bereikalingai pridaro nesmagumų laikraščiui ir kitiems žmonėms, bereikalingai užima brangią laikraščio vietą ir bereikalingai nuskriaudžia palytėtą žmogų. Musų laikraštyje vėtai pasitaiko tokios rusios korespondencijos, vienok mes turime išrauti jas su šaknimis iki paskutinės ir todėl įteigti sykių pagausime netiesingą korespondentą, daugiaus tokiame nebus vietos musų laikraštyje.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ ATYDIAI.

Šiuo laikų 90 Ohio valstiją važinėja p. A. M. Martus (Martusevičius) su prakalbomis apie Lietuvos reikalus, apie tremtinių-pabėgėlių gyvenimą Rusijoje, apie musų ekonominius ir kultūrinius dalykus, etc. Jis yra igaliotas nuo Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo valdybos per prakalbas rinkti aukas į šiuos du Fondus. Taigi atsišaukia prie Pittsburgo ir apylinkės lietuvių kolonijų, kad jų veikėjai, kur tik lietuvių sioks toks skaitlius randasi, paveikslas, kad ir 50 ypatų, kad rengtumeis ir pasirūpintume p. A. M. Martui surengti prakalbas. Mums gerai žinoma, kad Pittsburgo apylinkėse yra tokių vietų, kur lietuvių randasi keletas šimtų, o prakalbų dar niekad nėra buvę (Duquesne, Leechburg, etc), taigi būtų geriausia kad Pittsburgo tautiečiai išdirbtų maršrutą ir jį tuojau viešai laikraščiuose paskelbtų. Žinoma, nevisur lietuvių skaito laikraščius, kartais by kokio pranešimo nepaiso, taigi geriausia, kad Pittsburgo susitvėręs komitetas tiesiog laisvais kreiptųsi prie lietuvių-vietų veikėjų, jog tokią tai dieną jie rengtų p. A. M. Martui prakalbas.

(Butų labai džiuginančių dalykų, įteigti musų Susivienijimo, TMD, ir kitos draugijos bei kuopos prisidėtų prie šio maršruto surengimo ir pačios dar rengtų p. Martui prakalbas).

Lietuva kenčia neišpasakytus vargus. Pasiilikusieji ten žmonės gyvena tokiose baisiose išlygose, kad butiniai mums amerikiečiams reikia juos šelpti. Kitaip musų tautai gresia pavojus, išnykimas. Taigi visi, kas tik galite, nepasigailėkite savo truso, liko, o svarbiausia aukų Lietuvai.

Lietuvos Gelbėjimo Fondas surinktas aukas tuoj išsiųs į Lietuvą. Šis Fondas bepartviškai ir neskirtinai dalina visiems nukentėjusiems lietuviams. Kaip tėjimote nesena šio Fondo dvimetinės atskaitas, tai jis daug pagalbę nukentėjusiems musų broliams, tėvams, seserims.

Taigi dar kartą kviečiu Pittsburgo ir jo apylinkės lietuvių, kuriuos tik atlinks p. Martus, kad dėtumet aukų kuodžiausia.

Kaip tik susiorganizuos Pittsburgo komitetas p. Martaus prakalbų rengimui, tuoj pranešiu jo adresą. O dabar su p. Martum galite susinešti sekančių adresu: A. M. Martus, 2004 St. Clair ave, Cleveland, Ohio.

Visi broliai dirbkime, o vaisiai bus milžiniški.

J. Sekevičius, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo finansų sekretorius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

imo ir autonomijos Fondo finansų sekretorius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

IS WATERBURY, CONN.

Waterbury'o Lietuvių Dienos Komitetas, susidedas iš 107 atstovų nuo visų Waterbury'o lietuvių draugijų savo susirinkime, laikytame lapkr. 28 d., 1916 m. svetainėje pn. 883½ Bank St., vienu balsu išnėšė šią rezoliuciją:

Mes Waterbury'o lietuviai, matydami vienybės pasekmes Lietuvių Dienoje, kur mes, atmetę sriovinius reikalus, visi kaip lietuviai išvieno dirbome šelpimo darbą ir svarstydami tolimesnius veikimus plenus Tėvynės Lietuvos gelbėjimui ir palengvinimui vargo bei kančių, karės padaromų musų broliams ir sesutėms Lietuvoje ir kitur, reikalaujame, kad Kuogreičiausiai būtų suauktas visų esančių fondų ir sriovių suvažiavimas ir jame padarytas iš visų esančiųjų fondų vienas fondas. Tik vienybė yra galybė!

Suviendami fondus, suartinsime ir visas srioves, traukdami jas prie bendro darbo. Lai pranyksta iš musų tarpo nesutikimai! Musų vienybės reikalauja ir musų tėvai, broliai, seseris, išbaskyti po plačiąją Rusiją, Vokietiją, kėsdami didžiąsias vargą. To paties reikalauja iš musų ir pati musų Tėvynė Lietuva.

Tad ir darbą vienybėje. Trisdešimts dešimtį Waterbury'o lietuvių draugijų vardu Lietuvių Dienos Komitetas: Pirm., Jurgis B. Šalimas Rašt., A. Baniulis Kas. K. Kažemėkas.

IS SCHENECTADY, N. Y.

Apie katalikų "susitaikymą" su socialistais Liet. Dienoj.—"Kovos" 43 num. korespondentas iš Schenectady, pranešdamas apie vietos lietuvių socialistus, kad Lietuvių Dienoje jie rinksiu aukas atskirai, pripasakojo nebutų dalykų ir bereikalingų pasigymimų. Taigi čia aš noru trumpai noriu parašyti kaip ištikro buvo. Iš pačių pradžių socialistai buvę užsispyrę reikalauti už jų darbą iš vieno su katalikais, trečios dalies aukų toms įstaigoms, ar žmonėms, kuriuos jie paskirs. Katalikai, matydami jų reikalavimą neteisingu esant, nesutiko su juo sutikti ir del to išėjo daug gėnų.

Prasalinimui šitų ginčų spal. 8 d. buvo suauktas viešas susirinkimas, į kurį atvyko ir kun. Zidanavičius iš Amsterdamo su dviem draugais. Šitame susirinkime socialistams pareikalavus trečios dalies aukų jų nurodymams įstaigoms, Siminavičia pasiprašęs balso, nurodė, kad ne-naudinga yra aukos skirstyti, kad geriausia yra visas aukas per Riud. Kryžių pasiųsti Lietuvon, o ten jos bus padalintos tarp, kaip geriausi žmonių reikalai reikalaus. Visa publika, išskyrus socialistus, jam pritarė rankų plojimui. Socialistai pradėjo žuržėti ir pasigirdo balsai, reikalaujantys neduoti balso socialistams. Kun. Zidanavičius norėjo ką kalbėti, bet vienas socialistas, C. S. Zvirblis, matyt įsikausęs, pradėjo jį visai koplioti. Kun. Zidanavičius jam atsakė, kad jis ir jo draugai nieko bloga nesako ir kad įteigti susirinkimui nepatinka jų asmenys, tai jie gali išeiti sau. Kunigas, emė eiti laukan, ir publikoje kilo didelis trukšmas; vieni reikalavo Zvirbli išmesti laukan, kiti sukilo eiti namon.

Aišku buvo, kad bendras kinimas yra negalimas. Katalikai išėjo į kitą svetainę, pasiskyrė sau komitetą ir pradėjo darbą. Socialistai, sužinoję tą, ant rytojaus nubėgo pas miesto majorą išsiimti leidimą aukoms rinkti. Išsiėmė leidimą, jie džiugėsi, kad dabar katalikai negaus kito leidimo ir priversti bus pas juos atėję prašyti socialistams padėti aukas rinkti.

But išėjo kaip tik priešingai. Leidimas iš socialistų tapo atimtas ir duotas katalikams. Visas jų lakstymas nuėjo per nieką. Be to dar jiems buvo didelė gėda, pasigyrus dideliais nuveikimais, o dabar net aukų rinkti neturėjo teisės. Tas, juos priverė atėję pas katalikus prašyti imti juos sykiu darbuotis. Dabar jie sako, kad jie tą padarė del

šventos ramybės. Gal but, kad jiems gėda nedavė ramybės ir jie tokiu būdu bandė ją paslėpti. Kaip ten nebūt, bet nauda visuomenei kadir iš tokios vienybės, yra didesnė, kaip iš tų-čių vaidų.

L. Jurgis.

IS PAINESDALE, MICH.

Apie L. D. veikimą.—Mes, painesdalečiai darbuomėsi nukentėjusių nuo karės musų brolių labui nuo pat karės pradžios. Taip pat nepraleidome progos pasidaruoti Lietuvių Dienoje. Išgirdę, kad Suv. Valstijų prezidentas p. Wilson paskyrė lietuviams dieną, tuojau išrinkome komitetą. Komitete buvo: pirm. Kun. Juozas Jakšys, rašt. Bened. Olšauskas, kas. Vitoldas Taraskevičius. Komitetas savo priedermes atliko kaip jis geriausiai jas suprato. Išgavo nuo miesto majoro leidimą segtinių dienos ir pasirupino gauti visokių reikalingų aukų rinkimui daiktus iš Centralinio Komiteto. Centr. Komitetas visus reikalavimus daiktus prisiuntė į laiką.

Rinkėjų buvo suorganizuota išpradžių dvidešimts; paskui pasirodžius to skaitliaus permaža, pasirupinta gauti jų daugiau. Prieš pat Lietuvių Dieną įgauta dar dvidešimts rinkėjų. Taigi viso rinkėjų buvo keturioliosdešimts ir visi kuopikiniai savo užduotis atliko. Kuriems teko į kitus miestelius nuvažiuoti už tiktietą užmokant iki \$2.00, padarė tą su mielu noru savo nuvargintos tėvynės labui. Garbė jiems už tai.

Rinkėjai surinko \$369.02. Lietuvos Sunų Dr-ją paaukojo \$100.00. Čekiais ir kitokios aukos \$274.50. Viso tą dieną aukų surinkta \$743.52. (Rinkėjų vardus dėl vietos stokos apleidžiame.—Red.).

Rašt. B. Olšauskas.

IS NEWARKO, N. J.

Šv. Jurgio D-jos 25 metinės sukaktuvės. Lapkr. 28 d. vietos Šv. Jurgio Draugija surengė vakarą, apvaikšiojimą 25 metų sukakimo nuo šitos draugijos įsteigimo. Vakarą buvo svetainėje pn. 180 New York Ave. Vakarą programą buvo gana ilgas ir įvairus; susidėjo jis iš dainų, skambinimo ir prakalbų. Programai pasibaigus kiekvienam svečiui buvo paduoti išsigerinti ir užkasti.

Publikos atsilankė gana apšči. Kad newarkiečiai Šv. Jurgio D-ją laiko pagarboje, tai matyt iš suteiktų jai dovanų ir linkėjimų. Motery Šv. Uršulės-D-jai ir Šv. Ražancevos D-jai davė gražias dovanas, o kitos Newarko draugijos išreiškė savo užuojautą žodžiais.

Ir pati Šv. Jurgio D-ją pasirodė gerbianti savo užsielėjusių narius. Šitos draugijos narių skaitlinys yra keli nariai, kurie priklauso prie jos nuo pat jos įsteigimo; per tą laiką jie niekuomet nėra emę pašelpo iš jos ir visi uoliai darbuojasi savo draugijos labui. Šitos narius draugija užsimanė apdovanoti per savo 25 metines sukaktuves. Ji padarė ženklelius po \$25 vertės, ant kurių yra padėta Draugijos vardas ir vardas to nario, kuriam ženklelis duotas. Šitos ženklelius gavo šitie nariai: St. Pranis, D. Šopis, K. Laukaitis, A. Arelunas ir J. Ivanauskas.

Šv. Jurgio Draugija yra pažangi draugija ir būtų geistina, kad kiekvienas lietuvis Newarko prie jos prisirašytų.

Šv. Jurgio D-jos Narys A. K.

IS ROCHESTER, N. Y.

D-ro Bielskio, prakalbos.—Grud. 3 d. pabažnytinėje svetainėje buvo surengtos prakalbos Tautos Fondos sklyrius. Susirinkimą vedė kun. Kasakaitis; kalbėjo d-ras Bielskis. Jo kalba buvo rimta ir gerai nupiešė šiandieninį Lietuvos padėjimą. Bet, manau, nėra reikalo jos atkartoti; skaitytojai patys gerai žino, koks yra vargas, bėdos ir visokios nelaimės dabar Lietuvoje ir kaip daug Lietuva pagelbos reikalauja. Vienok turim pastebėti vieną d-ro Bielskio nutylėjimą, kuris jo rimtumui pakenkia. Jis, kalbėdamas apie tautų konferenciją, buvęią Švedijoje, kuriuoje dalyvavo penki lietuvių atsto-

vai, priminė du Amerikos lietuvių atstovų ir užmiršo priminti apie trečią p. Karužą, kuris buvo nuo kitokios sriovės. Šitas jo užsimiršimas parodo, kad tikros vienybės tarpe sriovių nėra.

Be d-ro kalbos buvo taigi dvi deklamacijos ir Cecilijos choras sudainavo tautinį himną. Ant užbaigos daktaras kvietė publiką prisirašyti prie tų, kurie apsiima kas mėnesis mokėti tam tikrą mokestį nukentėjusiems nuo karės ir Lietuvos laisvės išgavimui, bet nemažiau kaip po 25c. Prisirašė labai mažai, tik apie penkiolika ypatų. Publika suprato, kad visi fondai aukas renka atskirai.

Aukų tą vakarą surinkta suviršum \$150. Garbė rochesteriečiams.

Aficerias.

IS MINNEAPOLIS, MINN.

Vietos draugijos, Lietuvių Diena.—Gyventojų Minneapolyje yra apie 343 tūkstančiai; tarp jų lietuvių yra 25 šeimynos tikrų, 6 šeimynos maišytos ir apie 100 pavienių. Lietuvių draugijų yra trys: pašelpinė "Laisvė Lietuvių" iš 25 narių ir \$400 kasoj; TMD. kuopa iš 10 narių ir LSS. kuopa iš 5 narių. Lietuvių Dienos aukų rinkime LSS. kuopa nedalyvavo. Rinkėjų buvo 17. 13 vyrų, 3 merginos ir 1 moteris. Rinkėjai aukas rinko poromis, taigi jų buvo 8 poros ir vienas užveizdas. Dežutėmis aukų surinkta \$121.46; nuo pavienių sveitintaučių gauta \$276.46. Piniagai pasiūsta per Raudonąjį Kryžių Washington. Padėgimui lėšų, pasidariusių prie aukų rinkimo darbo, vietos komitetas nutarė parengti balių sausio 7 d. ateinančių metų; jei iš peleno nuo baliaus minėtās lėšas padengus kas atliktų, bus pasiūsta nukentėjusiems nuo karės.

Socialistai Lietuvių Dienoj jokiu kliučiu nedarė; nors jų kuopa nedalyvavo Liet. Dienoje, bet vienas jos narių, savų noru veikė drauge su tautininkais. Kadangi pašelpinė draugija neskaitytina nariais, tai pereiname susirinkime nutarta priimti naujus narius papigintu įstojimu. Bus priimami nariai su \$1.00 įstojamos mokesties. Taigi čia Minneapolyje ir apylinkės lietuviams yra gera proga įstoti šitont naudingon draugijon; ji platiną apsvietą ir sušelpia ligoje kiekvieną narį. Jos organų yra "Lietuva" ir visi nariai ją skaito. Oras dabar gražus. Darbai truputį sumažėjo.

A. Masiokas.

IS MILLINOCKET, ME.

Prirašinėja prie arių draugijos.—Iš musų miestelį atvažiuo vienas arys, organizatorius kažkokios Moose draugijos ir bando pritraukti prie jos naujų narių. Jis pasakoja, kad šita draugija yra išsiplatiniusi po visas Suv. Valstijas ir narių turinti apie du milijonų.

Musų lietuvių, nors čia pat turi SLA. kuopa, išgirdę, apie šitą naują organizaciją, pradėjo ją įdomiai ir žydulini patariant apie to jų jau prisirašę. Įstojamoji mokeskis į šitą draugiją esanti \$5.00, o paskui po \$20 kas metas. Už tą ligoje nariams mokantį po \$7.00 kas savaitę ir duodanti daktaro priežiūrą.

Pati draugija gal ir gera, bet lietuviams nemokantiems anglų kalbos ji netinka; mažiausiam reikalui jiems reikalingas bus perkaltėtojas, kuris už savo darbą atsiims sau užmokesnį. Taigi minėtam žydulini būtų pelnas ir jis tą draugiją perša lietuviams. Laikas būtų susiprasti ir nesekti išsikabinus į žydo skvernus. Mes turime savų draugijų gana; šitas draugijas kaip paremsime, tai jos nebus prastesnės už geriausias sveitintaučių draugijas. Mums reikia ne prie sveitintaučių draugijų rasytis, tik anglų kalbos mokytis. Tie lietuvių, kurie prie minėtos draugijos prisirašę, angliškai temoka vos darbas pas bosą pasiprašyti. Prisirašę prie arių draugijos, jie daugiaus jos neismoks. Norint kokybės išmokyti, reikia lankyti mokyklą. Jei atsirastų norintieji mokytis, nuėyti prie miesto perdėtinio paprašyti jiems miesto mokyklą atidaryti ir mokytoją duoti, jis tikrai tą padarytų. Arba patėmijau nekuri lietuvių mo-

kosi anglų kalbos per laiškus jiems siunčiamus iš Chicagos. Norint šviestis, visai galima, D-netis.

IS HARRISON, N. J.

Bažnyčios pašventinimas ir paroda.—Lapkr. 30 d. Padėkones Dienoje buvo pašventinimas lietuvių bažnyčios. Ant pašventinimo buvo pakviestos ir iš kitų miestų draugijos, bet delei lietaus iš kitur atvyko tik Sv. Jonė Dr-ją iš Jersey City, N. J. Parodoje dalyvavo tik šita draugija ir vietinė D. L. K. Ringauda Dr-ją.

Paroda gatvėmis prasidėjo iš S. Kazimiero arių parapijos svetainės; eisenoje buvo viso apie 150 žmonių. Prysakyj ejo Harrisono policijos viršininkas paskui jį eilė policistų, o jį sekė benas (visi italai), paskui taj Ringauda D-ją, o po jai Sv. Jono Dr-ją.

Eisena buvo nevisai peiktina, išskiriant kelis alaus garbintojus ir vieną su apdraskytu veidu. Tokie verčiau kad nedalyvautų parodoje. Nuėjus pas bažnyčią ir ten apstojus, keli pasirodė su savo tušiomis galvomis. Kad pašventinimo ceremonija prasidėjo, vienas "Šakės" agentas su kitais savo pasekėjais išsitraukė šnapso bonką ir pradėjo gerti. Šitokis jų pasielgimas tikrai jiems garbės nepadarė. Ir ne tik jiems, bet ir tiems, prie kurių jie priklauso; jis žemina visus lietuvius.

Tokių pasielgimų galima susilyginti tik su Borneo salos gyventojais, o ne su civilizuotais žmonėmis. Gaila, kad draugijos laiko savo tarpe tokius narius.

Patėmijęs.

IS ELIZABETH, N. J.

Vestuvės. Čia buvo antros tokios vestuvės, kurionis elizabethiečiai gali pasigirti. Šitos vestuvės parodo, kad pas elizabethiečius netrūksta gerų tėvynės nylėtojų, kurie apie savo brolius atsimena. Lapkr. 30 d. apsidė B. Kapustaitis su p-jė O. Suchockiu. Į vestuvės buvo surinkę nemažas būrelis svečių ir J. Balandžiui užsiminus apie nelaimingą lietuvių padėjimą Lietuvoje, visi sutiko, kad reikia aukų parinkti nukentėjusiems nuo karės. Rinkikai perėjo per svečius ir surinko \$11.70. Aukoj šitie asmenys: Jaunavedžiai aukoj \$2; M. Petrusuniukė ir O. Banikonytė po \$1.00; J. Balandis, K. Surgentas, P. Kinderavičius, O. Imbrasienė, J. Liuoga, F. Bakučionis, J. Kopustas, S. Imbrasas, E. Šeralis, po 50c; M. Dapkevičienė, O. Paulavičiūtė, K. Lisevičienė, V. Dapkevičius, K. Pulkaunykas, K. Pulkaunykienė, V. Šeralis, K. Balandienė, po 25c; U. Dziovalienė, M. Dobrikas, po 20c; M. Markevičia, K. Dziovalis, po 15c; V. Markevičienė, 10c.

Aukos perduotos vietos C. K. M. R. D.

IS ST. PAUL, MINN.

Nors lietuvių čia yra daugiau, kaip kaimyniniame mieste Minneapolyje, bet Lietuvių Dienoj čia niekas nieko nedarė nesulaukėm nukentėjusių nuo karės brolių. Yra čia ir pašelpinė draugija su pusėtinu narių skaitliu ir turto kasoje, bet kaip jis jos neveikimo Liet. Dienoje matyt, tai jai šelpimas brolių nelabai rūpi. Vienas lietuvis smuklininkas užklaustas, ar jie ką veiks Liet. Dienoj, atsakė, kad visai neverta tokiu darbu užsiimti, nes, girdi, rinkėjai su mergomis surinktus pinigų pragers, o badaujantiems pinigų kaip nebuvo, taip ir nebus. Šitais savo žodžiais jis, žmogus, parodė kaip jis tamsus yra. Bet yra tamsesnių dar ir už jį.

Svečias.

IS LOWELL, MASS.

Atgaivinta TMD. kuopa.—Prieš keletą metų pas mus buvo TMD. kuopa ir gana gerai gyvavo, bet vėliau, darbdarbiams nariams kitur išvažinėjus, nebuvo kam palaikyti kuopos ir ji mirė. Dabar pastaruoju laikų, ačiū p. Mazičiaus rūpestiui ji vėl tapo atgaivinta. Lapkr. 19 d. buvo surengtos prakalbos. Šitos prakalbos kalbėjo J. Strimaitis ir žemantaitis. Prakalbos pasisekė.

Žinios-Žinėles.

Warren, Minn.

— Warren apylinkė oras gražus ir gera vieta norintiems ant žemės apsigyventi. Auga kviečiai, miežiai, avizos, kukurūzai ir kiti javai; kainos yra geros. Lietuvių yra keturios šeimynos ir vienas nevedęs. Visi turi po 160 akrų žemės. Pirmutinis lietuvis čia atsirado tik septyni metai tam atgal. Butų maloniu, kad daugiau čia lietuvių suvažiuotų. Jonas Marcukaitis.

Worcester, Mass.

— Lapkr. 26 d. buvo suauktas Massachusetts valstijos SLA. pavieniu narių suvažiavimas reikalais SLA, čarterio užregistravimo Mass. valstijoj. Suvažiavimo pirmininku buvo "Kardo" adm. Nevickas; jo padėjėju Jurgeliunas iš So. Bostono. Pasirodė, kad daug ko trūksta iki čarterio gavimui Mass. valstijoj. Nutarta išteiti F. J. Bagočiui prie SLA. prisirašyti. (Bėda, kad tai ne nuo jų priklaus. Red.).

Gilberton, Pa.

— S. Tamošius atėjęs pas Jurkevičių į namus susiginėjo del karės Europoje. Jurkevičius paliepė Tamošiui neitiš laukan. Tas išsinešė, bet sugrįžo su revolveriu ir pradėjo ginčus iš naujo. Pasekmė to buvo tokia, kad Tamošius paleista kulka iš revolverio pataikė Jurkevičiui į kaklą ir tas pasimirė, o Tamošius atsidūrė kalėjime.

So. Norwalk, Conn.

— Darbai gerai eina ir darbas lengva gauti, ypač merginoms, Lietuvių yra septynios šeimynos ir 10 pavienių. Vaikiniai labai pasigenda merginų, nes jų čia nėra.

Riverton, Ill.

— Nuo tulo laiko tarp vietos lietuvių atsirado paprotys slapta kaziruoti iš pinigų. Dageilis duvėję savaičių užmokeskį pralošia vienu vakaru. Lapkr. 15 d. vyrai taip įsikaziravo smuklėje, kad pamiršo pareiti namon rytmetį. Moteris pasigedo jų įieskoti ir su policijos pagelba užtiklo visus prie žalio stalo. Policija per muštynes suėmė juos ir sukiojo belangėn.

Cleveland, O.

— A. Bulota Clevelande buvo kalbėjęs du kartu ir trečią kartą žadėjo kelbėti gruod. 4 d. Buvo paimta svetainė ir išmėtyta plakatai, bet paskirtam laikui atėjus Bulota, nepasirodė ir rengėjai, gelbėdamiesi nuo nesmagumo pakvietė į jo vietą A. M. Martų kalbėti, kuris buvo atvykęs. Martus apipasaškojęs Lietuvos vargus, pabarė tuos, kurie Amerikoje trukmą kelia.

TAUTOS KARĖS SUKURYJ.

Rusiskais laikraštis "Vestnik Znania" apskaito, jog karėn prieš vokiečius stoja su viršum 50 tautų. Diktai tautų, nors mažiau negu su talkininkais, karėn įtraukta ir su vokiečiais. Su Francuzija eina: francuzai, morokkonai, baskai, bretonai, kobyčiai, anamitai, Senegalio negrai, arabai, malagasi, turisai, antiliečiai, madagaskariečiai, tinkiečiai, negrai Domuhlo kaulo pakrančių, dahomayai, Kongo negrai, Kombodziečiai, Ineziečiai ir du Monako kareiviai. Su Anglija eina 10 tautų skaitlingesnių negu su francuzais: anglai, škotai, airiai, indiečiai, australiečiai, kanadiečiai, Nauja Zelandiečiai, burai, pietinės Afrikos negrai, egiptijonai ir indijonai ir apart to dar kelios parvuotos bevardės tautiškos giminės. Su Italais eina vien italai ir piliečiai mažos respublikos San Marino. Su Rusija eina: baltarusiai, finai, lenkai, lietuviai, kirgizai, kalmukai, tunguzai, visokios tautelės Siberijos, totorių, turkmenai, gruzinai, rusinai, latviai, mongolai. Apart jų, prieš vokiečius stoja dar šie kraštai: Japonija, Portugalija, Belgija, Serbija, Montenegro, Rumunija, Albanija.

Ispano Gyvenimas Vokiečių Nelaisvej.

Sitas nepaprastai žingėdus pasakojimas tilpo laikraščio The London Telegraph, Lietuviškame vertime jis telpa šiek tiek trumpintais.

Aš esu gimęs mieste Manresa, Barcelonos provincijoje, Ispanijoje ir turiu truputį daugiau kaip 36 metus amžiaus. Sulgysu amato esu mechaniku. Aš dirbau mieste Valenciennes, Francuzijoje, netoli Belgijos rubežius, firmoje vardu Cail. Buvau pusėtinai užgandintas ir laimingas. Uždirbdavau gerai, darbdaviai apsidavė su manim gerai, ir jau buvau sutalpinęs keletą tukstančių frankų. Kas būtų tikėjies, kad iš šio laimingo padėjimo aš pateksiu į vokiškų kalėjimų baisenybę!

Kol gyvas buisi atminsiu vokiečių įėjimą į Valenciennes. Tas buvo pusiau atuntą išryto, rugpjūčio 25 d. 1914 m. Jau nakties laiku mės buvome girdėję kanuolių griausmą, bet dar išto. Staiga keturi suviai—greitai vienas po kito—davė mums suprasti, kad neprieteliai artinasi.

Netrukus po to cils pilkos kareivijos pradėjo traukti per miestą. Žmonės, pasislėpę namuose, žirėjo į juos, per langus; ant gatvių nebuvo, kaip sakoma, nei dusios.

Kadangi Valenciennes mieste nebuvo nei vieno francuzų kareivio, tai vokiečiai nesutiko jokių pasipriešinimo. Jie apistojo miesto viešose įstaigose ir išleido apkelbimą šiojio-tokioj francuzų kalboje, grąsindami baisiomis bausmėmis, jeigu juos kas užkabintų. Miesto gyventojai lygiai pasidavė prieš galybei.

Apie antrą valandą nakties, tą pačią dieną, buvo laisi tragedija miesto apielinkėje. Į pietus nuo Valenciennes yra mažas miščiukas vardu Querenain. Bus apie 3 kilometrai nuo Valenciennes. Jame pasislėpę keletas angliškų pasimetusių kareivių ir pliatunas Dvidešimties šeštojo Francuzų pulko. Išviso buvo nedaugiau kaip aštuoniasdešimt žmonių. Aficieras, kuris apėmė šio pulkelio vadovystę, matydamas vokiečių patrulius besitartinant nuo Valenciennes, paėmė keltą ir pasiūlymą nuo žmonių bėgusių iš apielinkės, ir apvertė juos raitais į viršų ant geležinkelio tilto, kad vokiečiai sugautų laiką, tą barikadą ardydami.

Nežmoniškas žiaurumas.

Priartinio prie tilto vokiečių žvalgai, tuojau paskui juos sekė kanuolių baterijos. Francuzai ir angliai, pasislėpę už vežimų, trumpai priešinos ir netrukus pasitraukė link Le Cateau. Vokiečiai netoli juos rijo. Bet vokiečių pulkas įėjo į tą miestelį ir sužinojo vardus tų žmonių, kurių vežimai buvo ant tilto. Tie žmonės nespėjo pabėgti iš miesto, nes laike trumpo mušio, apie kurį tik-ką minėjau, negalima buvo nei pasirodyti ant kelio. Visi jie buvo miestelyje, laukdami, kol pereis audra. Tame buvo jo didžiausia kaltė. Vokiečiai suėmė juos visus—dvidešimt vyrų ir dvi moteris,—nepaisant jų asų ir maldavimų. Po to visas miestelis tapo sudegintas su pastebėjimu greitumu. Miesto majoras buvo susirgęs tuom laiku ir negalėjo išlovo pasikelti. Jis suėgė gyvas. Apie tai mės sužinojome nuo Querenain'o gyventojų, kurie atbėgo pas mus pagalbos įieškoti.

Rugpjūčio 26 d. mūsų miesto majoras išleido proklamaciją, patardamas gyventojams užsilaikyti geliausio tvarkoje, taip kad vokiečiai miesto nenubastu. Žmonės paklausė majoro patarimo. Pradedant nuo rugpjūčio 26 d. nesuskaitomi kareivių pulkai pradėjo traukti per miestą—pėstininkai, kavalerija, artilerija, inžinieriai, pontonų ir kulkasvaidžių sekcijos. Laukai ir keliai, kaip akim galėjai apmesti, pavirto į siubuojančias žmonių jures. Kadangi aš buvau neutralės šalies (Ispanijos) pilietis, tai nuėjau pažūrėti vokiškų armijų. Buvau visai ramus ir žingėdus man buvo žiūrėti į tą regyklą. Bet vis viena, gilumoj

— Kodel? kam?

— Aš nereikalaus duoti paaiškinimus.

— Atleiskite, Monsieur l'Officier, bet aš esu neutrališkos šalies pilietis.

— Tas nedaro jokio skirtumo. Mės norime, kad dirbtumėte ant geležinkelio stoties, kur mės padarėm dirbtuvę lokomotyvų taisymui.

— Aš negaliu, p. Aficierai, jūs prisakymo klausyti. Aš esu ispanas. Ispanija nekariauja su niekuom. Todėl, palikite mane ramybėje. Jūs galėsite rasti kitų darbininkų.

Aficieras, tai išgirdęs, tiesiog pasiuto. Be abejonės, užimtoj šalyj jis buvo nepripažęs girdėti tokių pasipriešinimų.

— Jūs esate ispanas!—susuko jis piktai—Jūs esate francuzas!

— Ne, aš esu ispanas ir aš tai galiu prirodyti!

Atidariau savo kuparuką ir išsiėmiau savo popieras. Viskas buvo tvarkoje. Aficieras pastovėjo ir įsmeigė į mane savo akis.

— Labai gerai,—pasakė jis už valandėlės—pažiūrėsim, ką jūs čia turite.

Jie atidare du mano kuparus, kur aš laikiau savo drapanas, savo pinigų ir keletą kitų byręsių daiktų. Viskas buvo verta apie 4,500 frankų (frankas yra apie 25 centai). Aficieras diktavo, o vienas jo kareivių užrašinėjo. Po to aficieras, pasiėmęs visas mano popieras ir viką, ką aš turėjau kišeniuose, tarė: "Mės nusiimsime jus namo per Šveicariją. Eik paskui mus, Mės paimsim tave į geležinkelio stotį."

— O kaip su mano kuparais?—užklausu, truputį nusigandęs.

— Jūs taipgi paims ant stoties. Mano vyrai juos pridabos. Pasakyta, padaryta. Atsiveikinau su gspadine. Nieko nebuvau jai kaltas ir dar užmojęs truputį iškalno.

[Toliaus šis ispanas, ispanakojas, kaip jis įbrukta traukinin be jo popierių, be pinigų, jis pasakoją, kaip atvyko į miestelį Mons, netoli Belgijos-Francuzijos rubežius.]

Išlipęs iš traukinio Mons miestelyje, aš vaikščiojau ant stoties, kuomet vienas aficieras priėjęs prie manęs ir rodydamas pirštą į traukinį, pilną suėistų ir belaisvių, pasakė:

— Lipk tenai!

— Kam į šitą traukinį?—užklausu.—Juk tai yra kariškas traukinys.

— Lipk tuojau!

Aš pradėjau protestuoti. Čia pirmu sykiu nelaisvės šmėkla stėjo prieš mano akis. Todėl aš aficieriui atsakiau:

— Aš nelipsiu šitan vagonan, kol jūs man nesugrąžinsit mano pasporto ir mano kuparų, kuriuose randasi visi mano pinigai.

— Lipk, tu prakeiktas francuzel.

— Aš ne esu francuzas. Aš esu ispanas. Aš protestuoju prieš tokį elgimąsi.

Liko be vardo.

Žmonės, išgirdę ginčą, pradėjo aplink mus rinktis. Aficieras supuko ir taip baisiai ant manęs pažiūrėjo, kad aš net atšovė iš revolverio. Vaikas griūmo ant žemės. Kulka permušė jam petį. Aficieras nuėjo toliaus.

Pasitęs aficieras.

Po 3-jų d. prasidėjo ir mano nelaimės. Rugšėjo 26 d., 3 val. po pietų, aš grįžau į savo namą. Iki šiolei aš dar nesakiau jums, kad aš buvau tik vienu vienas "burdingierius" tulos našlės namuose. Netrukus po sugrįžimo namo, kuomet aš užsidariau į kambarį ir išitiesiau ant lovos, pasigirdo smarkus barškimas iš mano duris. Nežinodamas, kam priežastis, aš dikiškai nusigandau. Kita syk žmogus lyg nuėjau nelaimė. Vokiškas aficieras įėjo į kambarį sykiu su patruliu. Tarp mudviejų prasidėjo tokia kalba:

— Ar jūs esate mechanikas?

— Taip, tamišta. Aš dirbau Cail dirbtuvėje.

— Labai gerai. Jūs mums reikalingas. Eikit šia su mumis,

francuzų kaimiečiai ir suėisti kareiviai. Suėistieji gulėjo ant išblakytų šiandų, kurie buvo permirkę krauju. Jų žaizdos vos-nevos buvo greituoju peristos. Dauguma jų meldė-prasė nors lašo vandens, bet vandens nebuvo.

Vagonų duris buvo uždarytos išlaiko ir traukinys išrodė, kaip kalėjimas ant ratų. Kaimiečiai jokiū būdu negalėjo suprasti, ko šis ir kur jie vežami. Juos išvilko iš namų, nedavus laiko nei atsiveikinti su savo šeimynomis. Daug jų buvo iš Valenciennes. Išsikabėjęs su jais ir papasakojus jiems savo istoriją, jie ramioj mane, kad aš, be abejonės, busiu paleistas, nes esą vokiečiai nedrįs muskrausti neutrališkos šalies piliečio.

Mušis prie Marne.

Traukinys ėjo vėžio žingsniu. Jis sustodinėjo ant kiekvienos stoties ir laukė kol kariškie traukiniai su kareiviais į Francuziją nepereis.

— Jiems dabar reikalinga kareivių, kiek jų tik turite,—pasakė vienas suėistas kareivis, atsiseidamas ant šiaudų.

— O, ar taip? Kodel reikalinga?—aš jo užklausu.

— Aš buvau prie upės Marne. Aš mačiau, kaip ten vokiečius sukulė. Vėliaus mane suėizėdė prie upės Aisne laike atako ant kanelio. Čia-vokiečiai mane pažėmė nelaisvė.

Kareivis pradėjo pasakoti, o visi vagonė su atyda jo klausėsi. Nuo jo mės sužinojome, kad prie Marne upės buvo didelis mušis ir kad vokiečiai pastiraukė atgal į šiaurius. Valenciennes mieste mės nieko nebuvo apie tai girdėję.

Antrą dieną vakare atvežė į Liečę, garsią belgių tvirtovę, kuri pačioj Rarės pradžioj užkrito vokiečiams kelią. Kai tam laikui mums nieko valgyt neduota ir butume numirė iš bado, jeigu ne mielaširdingi belgai, kurie ant stoties atnešdavo mums ir per langus šio-to paduodavo.

Liege mums davė sriubos: tai buvo buiza, kurioj plaukiojo koki-ten šmotai—nei pažinti negalima, kas ten buvo.

Kaip minėjau traukinys buvo sudarytas iš 50 vagonų. Taigi mums davė 50 bliūdų—po vieną kiekvienam vagonui. Iš to bliūdų, be jokių šaukštų, ar šakutių, penkiosdešimt vyrų turėjo valgyt paeiliui.

Tą naktį praleidome Liege ant stoties. Mūsų vagonė buvo tiesiog pekla. Smarvė buvo neišpasakyta. Nekurie suėisti kareiviai, pasiūtę nuo karščio, pradėjo giedot "Brabanconne" ir "Marseillaise" (belgių ir francuzų tautiškus hymnus). Sargai paliepė jiems nutilti, bet suėistieji, gavę delirium, (kuomet karštilgė apima) juokėsi tokiu bausiu juoku, kad net širpuliai apimdavo.

Austant mūsų traukinys pradėjo vėl kelionę. Vokietijos rubežių pervaziavome prie stoties Herbestahl.

— Na, dabar prasidės pat aršiausias laikas,—pasakė senas francuzas.—Mės išvaziavom iš Belgijos ir įvaziavome Vokietijon. Maistas, cigarai ir čokoladas pasibaigė; dabar prasidės įjcidimai ir kolionės.

Kaip vokiečiai mus priėmė.

Kuomet traukinys ėjo po Vokietijos laukus, dar nebuvo taip blogai, nors tankiai senos moteris ir vaikai, ėribusieji laukuose, grąsino mums kumščiais ir mėtė mus bulbėmis. Bet ant stočių visados buvo didelės žmonių minios, kurių sutiko mus šturmu visokių kblionų ir įjcidimų. Aš nesusipratau, ko tie žmonės rėkė, bet niekurie belgai man jų veikimus išvertė.

Mūs vadino mieksiais, kiulėmis ir t. t.

Privaziavus prie Cologne—didelio Vokietijos miesto mus vėl užrakino vagonuose. Tikėjome, kad gausime nors truputį maisto, bet apsirikome. Po dviejų valandų vėl pradėjome kelionę. Cologne užtėmėjome įdomų dalyką. Vienoj gatvėj buvo keturi šiaudiniai žmonės padaryti ir augstai pakarti. Jie turėjo išvaizdinti francuzus. Vienas buvo karei-

vio pėstininko munderių apvilktas, kitas žuvo uniformoj, trečias francuzo artileristo formoj.

Taip mės vaziavome dieną ir naktį skersai Vokietijai. Šitą kelionę aš atminsiu kol gyvas busiu. Tris dienos perėjo. Mės nieko valgyt negavome—nei maisto, nei vandens. Ant suėistų niekas jokios atydos neatkreipė.

Mums net neleido apvalyt vagoną nuo žmonių mėšlo, kurio vagonė prisirinko. Žmonės alpo nuo karščio ir smarvės. Aš esu darbininkas, pripratęs prie sunkaus gyvenimo ir esu drutas. O visgi rugsėjo 30 d. naktia aš maniau, kad mirštu. Nusilpnėjimas, karštis, nuvargimas—mės neturėjome nei vietos kur atsistoti. Baisus suėistų ir gangu grena suėstų, kareivių reginys, bjauri smarvė—visa tai privedė prie to, kad aš apalpu. Mano draugai manė, kad aš mirštu. Jie paguldė mane ant šono, tarp mirštančių.

Zosseno kalėjime.

Kuomet atsipeikėjau nuo apalpmo, draugai man pasakė, kad mės artinamės prie vokiečių sostinės, Berlino. Spalio 1 d. apie 3 val. išryto mės atvykome Berlinan. Vagonuose mums davė po puodelį juodos kavos, riekutę duonos su sviestu ir po šmotelį labai sausos dešros. Mės prašėm vandens, tai įstatė mums vėdrą. Į vieną valandėlę ji ištuštino,—nei pusei žmonių ne užteko.

Traukinys vėl pradėjo eiti, ir 5 valandą išryto mės atvykom į Zossen-Bundsdorf. Išsėdom iš vagonų. Daugelis negalėjo nei ant kojų pastovėti; nekurie suėisti gulėjo, kaip negyvi, o kiek jų pakeliui numirė, to aš nežinau.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

Per miestą mūs pėvarė kareiviai ir policija. Už miesto buvo belaisvių lageris. Tai buvo plikas smiltynas (prieskynas), aplink aptvertas akstintųjų vielų (dratų) tvoromis. Truputį nušaliau stovėjo mažas namelis-komendantura t. y. kur gyveno lagerio komendantas. Lageryj nebuvo nei vieno namelio, nei vienos sėtros—absoliutiškai nieko, tik plika žemė ir aplink tvoros. Ir ant šitos plikos žemės gyveno ir miegojo daugiau negu 15,000 vyrų,—francuzų, belgių, anglių, ir rusų.

H. Millausklutė \$0.50
Beloit, Wis. SLA. 173-ta kuopa per T. Paukštį \$5.00
Plains, Pa. SLA. 110-ta kp. \$10.00

Nariai:
J. Dorus \$1.00
J. Talandis 1.00
J. Matukaitis 1.00
A. Nakvas 1.00
P. Maslauskas 1.00
M. Maslauskas 1.00
F. Mikellonis 1.00
J. Navickas 1.00
Viso įplaukė \$252.60
Buvo laktė 87 \$11,971.32
Viso įplaukė Fondan \$12,223.92

Lietuvos Autonomijos skyrius, Lakėtas 79.
So. Omaha, Nebr. ALT. Sandaros 28-toji kuopa per Jurgį Biliuną (AL TS. III Seimui duoda) \$2.50.

Brooklyn, N. Y. P. J. Ambraziejus ir Kriščiūno giluose kas bus prezidentu. Valstijų, išlošėjas J. Ambraziejus paaukojo \$1.00.

New Haven, Conn. TMD. 14-toji kp. per J. Nuburaitį \$10.00.

Viso \$13.50
Buvo laktė 78 \$2,156.34
Viso per du Fondus \$14,393.76
J. Sekevičius, L. G. ir Aut. Fondų fin. Sekretorius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

Lakėtas 89.
Schenectady, N. Y. Per A. M. Martaus prakalbas 24 d. lapkričio aukavos:

Po \$2.00: S. Krasauskas; Po \$1.00: Z. Rupšienė, A. Tumienė, S. Daugėlė, S. Laureckis, K. Grinienė, A. Balutienė, J. Stimanavičius, U. Pilgala, K. Burnickas, F. Pajogius, A. Verbyla, P. Vainilavičius, J. Ginitis, E. Sešius, M. Dargienė; smulkiais \$10.34.

juose laidoti ir bylą laimėjo pas tyriausį teisėją.

Budamas 27 metų amžiaus savo populiarumu ir nepasiliajamu kojomu upu įsigavo parlamentant. Du metų pašvienė geram apsiminimui su buto taisyklėmis tuo tikslu, kad žemutinį butą padarius grąsum.

Jo pirmu įžymesniu pasirodymu buvo jo pasipriešinimas gairinjo Gladstone'o padavimams; po to jis atsisakė klausyti Buto vedėjo Balfour; jis buvo išmestas, bet laimėjo žmonių užuojautą.

1901 m. užpildinėjimus darė ant burų karės vedimo ir stojo kalbėti prieš šalies politiką. Daugelį kartų jis buvo užpuolęs. Minios ir džiauglavosi savo gavyvastį išnešes.

Iki 1905 m. jis smarkiai kilo liberalų eilėse; 1905 m. jis įėjo ministrų kaip amatų tarybos pirmininkas, kurioje budamas jis šiuurkščiais, bet pastebėjimai veikiais budais gelžkelių straika sutaisė.

Nepaprastai loginių ir pažangum reikavę vedimu jis greitai laiku įgijo užsitikėjimą visos šalies. 1908 m. premieras Asquith paskyrė jį išdo patarėju ir jis sekančiais metais įvedė sensacingą mokesčių biudžetą, kuris atėmė didelę sunkenybę beturčiams ir uždėjo didelės mokesčiai ant turčių.

Drauge su šituo užpuolimu, ant neužpelnytų turty buvo užpuolimų ir ant lordų būto, kuris, kaip Lloyd George pasakė, privalo būti išmestas "atmatų kruvon."

Virtu smarkum šalininku valstybinės apdraudos, senatvės, pensijų ir kitų priemonių, taikomų pagelbėti smulkiems vertėviams ir darbdaviams.

Gegužio mėn., 1915 m. jis gavo naujai sutvertą sovinių ministerio portfelį ir stebuklus nuveikė, organizuodamas Anglijos pramonės produkcijos paskubinimui.

1916 m. rudenį pradėjo užpildinėti ant Asquitho ministerijos už blogą karės vedimą ir, nors, nominaliai jis tapo sumuštu, bet privertė Asquithą tūktis ir premjerystę teko jam pačiam.

GARSUSIS DUNOJAUS TILTAS.

Dunojaus tiltas ties Černavoda, kurį runnauai sunaikino, nuo vokiečių kareivijų bėgdami, buvo vienu garsiausių pasaulyje tiltų. Šitas tiltas, pabaigtas 1895 m., prieš karės prasidėjimą jungė du portus. Ostendą ties Šiaurės jūra ir Konstanca ties Juodosios jūros.

Kuomet jis atidaryta vaizbai, tai kito tilto per Dunojų žemiau Serbijos sostinės, Belgrado, nebuvo inžinierius, kuris nutiesė šitą tiltą ir jo runnauas, A. Saligny.

Drauge su pylimais per tą paupio balų ir pievų dalį, kurios kartas nuo karto yra užplaukamos, šitas tiltas turėjo pilnai keturiolika nylių ilgio. Patsai tiltas per Dunojaus vagą, buvo laibas geležies stalties daugiau kaip 2400 pėdų ilgio, sustatytas iš penkių skliausių. Šitą dalį, iškeltą ant 100 pėdų nuo vandens paviršiaus, kad apacia augčiau laivai galėtų praeiti neuzklinti, laikė dvi didžiulės atramos ant dešinio ir kairiojo krantų, drauge su šešiais akmeniniais stulpais ir ledo laužtuvais.

Tiltas Rumunijos valdžiai atsiėjo mažne \$7,000,000.

Tiltą pertiesus, Bucharestą nuo Juodųjų jūrų kranto galima buvo pasiekti geizkeliu per septynias valandas. Rytinis tilto kraštas yra 30 mylių nuo Konstancos tiesiu linij. Gelžkelio nuo sostinės iki porto 147 mylios.

NEGALĖJO ISTEKTI.

Mėsavalgis.—Aš maniau tu nevalgai mėsos.

Buvusis vegetaras.—Nevalgydavau, bet bulvės taip pabrango, kad negalėjau ištekti ant jų.

SUNAUS ŽINGEIDUMAS.

Tėvas: Aš niekuomet nepavnelavau budamas vaiku.

Jonukas: Tėvuli, kada gi pradėjai meluoti?

VIETINĖS ŽINIOS.

Vakarai, Chicagos Draugijų Sąjūsis, susidedantis iš apie 50 draugijų, pradėjo rengti cilę idomnių vakarų visose Chicagos miesto dalyse. Tris vakarai jau atsiuvo. Prieštą subatą ir seredą buvo ant Bridgeporto, parapijinę svetainę. Nedėlioį buvo ant Town of Lake, Elijošiaus svetainę.

Vakarių programai surengta taip, kad būtų ir žingeidu ir nadinga. Rodoma paveikslų iš karės laukų Lietuvoje, paveikslai apie sužeistuosius kareivius (didelį įspūdį jie padaro, nes tokių paveikslų dar Chicagoje nerodytą), paskui rodoma dar du ratali krutojų paveikslų—taipgi iš karės laukų. Protarpiniose publika turi progą pasiklausyti tikrai gražios muzikos, kurią suteikia broliai Sarpaliai su p. Fakulatu; o taipgi ir dainų.

Ant Town of Lake puikiai dainavo p-lė Rakauskaitė su p. Karoliu Sarpaliu ir vietinis choras po vadovyste p. J. Zolpio. Publika atkartotinai visus dainorius šaukė atgal ant scenos, nes tikrai gražiai jie padainavo. Apart viso to buvo dar nadinga adv. B. K. Balčio paskaita apie Patriotizmą, t. y. tėvynės meilę. Nemažai publika užgančino ir jaunas Kareivius savo deklamacijomis.

Publika visur, kaip teko patemyti, buvo didžiai užgančinta. — Dar niekados ant Town of Lake nebuvo tokio gražaus ir žingeidus vakaro,—sakė townleikčiai. Ir publikos buvo prisigrudusi pima svetainę, "kad net sienos plyšo."

Chicagos Draugijų Sąjūsis rengia tokius vakarus dar sekančiose vietose:

Pėtnyčioj, gruodžio 15 d.—So. Englewoode, Baukaus svetainėj, 8428 Vinceness ave.

Subatoj, gruodžio 16 d.—ant 18-tos gatvės, parapijinę svetainę.

Seredoj, gruodžio 20 d.—ant West Side, Meldazio svetainėj, 2244 W. 23rd Place.

Visur vakarai prasideda lygiai 8 val. vakare.

dienį, 17 d. gruodžio, Fellowship House, 831 W. 33 Place. Paskaitą skaitys Dr. Jonikaitis. Po paskaitos bus draugiškas pasikalbėjimas su užkančiais. Moteris kviečiamos. Pradžią 6:30 vakare.

(Tasą ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

"Naujienoms".—Nors tamistos paskelbte savo melagio korespondento atvirą man laiską, aš nemanau nei su juom, nei su jumis delei to ginčų vesti. Trumpai atsakysiu: jūsų korespondentas tulas Charles Kröhnes, kiek jis kalba apie mane (kita patį gali už save kalbėti), yra pirmos klasės melagis. Kadangi jūs jam pritarate, nors turėjote patęmyti, kad jo "atviras laiskas" beveik diametriskai priešingas jo pirmesniams straipsniui, todėl ir jūs, sauziniai melagį palaikydami, esate tos pačios vertės, ką ir jūsų korespondentas. Daugiau su tokiu kompanija kalbėtis būtų gėda. B. K. Balutis.

P. A. Dambrava. Yra geru, yra ir apgavinių apgarsinimų apie mokinią laiskais. Kad atsakyti jūsų klausimui, turime žinoti, koki darba jūs norite gauti ir norėtum pamatyti tą apgarsinimą.

A. M. Virbalis. Sunaudosim sekančiam numerį.

A. M. Martus. Atsišaukimą pervelei gavome į šį numerį.

Apgarsinimai.

GALINGI BAIMĖS BLĄSKYTOJAI.

Lios naikina laimę šeimynoje. Labai yra ko bijotis jų. Bet yra saugus budas prašalinti baimę ir atgauti tikrą proto ramumą. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras yra tuojau vaistu, kuris nuvaro visokią baimę. Jis prašalina priežastį, išmetamusius dalykus, susirinkusius viduriuose ir padarancius ten tikrą dirvą ligoms. Jis išvalo vidurius, sustiprina žarnas, nervus ir visą kūną ir grąžina energiją. Jei turi kietus vidurius, galvos skaudėjimą, nugarą, nervumą, kliūtis sujungtas su gyvenimo permaina, ir t. t., jis suteiks tikrą palengvinimą. Kaina \$1.00. Aptiekose. Dugelis žmonių nuolat yra baimėje nuo ramaty ir neuralgijos. Laikyk namuose Trinerio Liniamentą o pamatysi, kad šitos išblyškę šmeklos negali prieš jį atsilaukyti. Jis taipgi greitai pagelbsti priepuoliuose, nuo išsukimo, suputimo, nusėjimo ir t. t. Kaina 25 ir 50c aptiekose, krassa 35 ir 60 c. Jos, Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Jei nori gražaus Trinerio Auksinio kalendoriaus, pasiųsk 10c. persiuntimo lėšoms.

ŠTAI TAMSTOS PROGA

Greitai išmokti anglų kalbą. Su pagalba šios mokyklos. Tamsta (Amerikietis) kalbėti, rašyti ir skaityti visai nesudėtinga. Mokiniai per penkis mėnesius išmoksta kalbėti, rašyti ir skaityti. Mokykla yra 1741 W. 47th Street, Chicago, Illinois.

VAIKŲ DIENINĖ GLOBA

Parentė

Iškilmingą Maskaradinį Balių

Nedėlioje, Gruodžio-December 31, 1916, 6tą val. vak.

Sutikti Naujus Metus

MILDOS SVET.

3143 S. Halsted St.

Įžanga išanksto perkant 2c.

Prie durų 35c.

Bes skiriamos dovanos tiems, kurie bus pultiškai ir idomusiai apsilais. Ir dalykai perstatomi iš praėjusių 1916m., ir visokios kitokios pramonės. Bilietus iš anksto galima gauti šiose vietose:

M. J. Damionaitis, 901 W. 33rd St., M. J. Kiras, 3331 So. Halsted Street, P. Satkanskas, 3423 So. Halsted St., Dr. Zimont, 3252 So. Halsted St., ir Vaidų Dieninė GLOBE, 829 W. 33rd Place.

Nauja Krautuvė Laikrodėlių

Visokių auksinių ir sidabrinų papuošalų, ypatingai laikrodėlių, šliubinių žiedų ir t. t. parduodu pigiausia kaina. Gerai žinau visokių laikrodėlių. Kviečiu savo draugus ir pažįstamus ateiti ir pamatyti mano naują krautuvę. Adresas:

J. VENCKUS

903 W. 33rd St., prieš pat šv. Jurgio bažnyčią, CHICAGO, ILL.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100LAIPSNŲ GRYNOS DENTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendaroles

Atminkite, kad pas mus pirkdami perkate gryną, 100 laipsnių stiprumo degtinę, o ne pusiau skystą vandenį, kaip kad kiti parduoda.

Gryna, 4 bonkos už\$2.45
Gryna, 8 bonkos už\$4.75
Gryna, 12 bonkų už\$6.95

Pareikalaukite mūsų likėrių, degtinių ir vynų kainų surašo. Pinigai turi būti prisiųsti drauge su užsakymu, krassa ar ekspreso "laiku."

ATMINKIT Kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turindami 100 laipsnių stiprumo, gryną, sena ir gera—arba sugrąžinsime jums pinigų atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų Šventių išsiųsime kiekvienam didelį kalendorių 1917 metams.

IRA, R. & C. 111 W. Van Buren St. Chicago, Ill.

ŠVENTĖMS SPAUDINIAI

Kalėdinius užsakymus išpildome trumpiausiu laiku

Nėra reikalo mums daug pasakoti apie mūsų naują spaustuvę ir užgančindimą mūsų darbų. Tiesą pasakius mus senai jau visi žino vardu "Kiekvieno Gero Spaudinio Namai".

Milda Printing House

J. J. Bazynas ir J. P. Pajauskas, Sav.

814 W. 33rd St. Tel. Drover 7184
CHICAGO, ILLINOIS

A. Olszewskio Banko Depositoriams.

A. Olszewskio Organizuojamas State Bankas, vardu "Universal State Bank" (vardas "Reserve") likosi pakeistas) netrukus bus gatavas. Laisnis iš State Illinois yra gautas. Kapitalas jau beveik visas surinktas, ir bile dieną stockholderiai, kurie šerus pirkę, gaus pakvietimą ant Stockholders susirinkimo. Cia Stockholderiai išrinksi Banko direktorius, sumokės pinigų už šerus, pakvies State Auditorių, gaus Charterį ir atidarys Universal State Banką.

Prieš atidarymą šio naujo Universal State Banko, bus kviečiamas A. Olszewskio Banko depositeorių susirinkimas. Ant šio susirinkimo naujas Bankas paims A. Olszewskio Banko knygeles, o vieton jų duos depositeoriams naujo Universal State Banko knygeles, su kuriomis jie galės atsiimti savo pinigų, arba juos laikyti naujame banke, kaip kas norės.

SUSAUKIMUI DEPOZITORIŲ MITINGO YRA REIKALINGI VISŲ DEPOZITORIŲ ADRESAI.

Todėl tie visi depositeoriai, kurie persikėlė į kitą vietą gyventi, pridaukite mums savo naujus adresus, kad mes galėtume jus pašaukti ant susirinkimo, kuriame bus mainomos knygelės ant naujo Banko knygių. Sumainymas knygių bus atliktas vienu vakaru laike vieno susirinkimo. Todėl visi, kurie esate permainę savo gyvenimo vietą, pridaukite mums savo naują dabartinį adresą, kad reikale mes galėtume jus pašaukti.

Kuriem paranku, atvažiuokite, mūsų Bankon su knygele ir mes užsirašysime jūsų naują adresą, o kaim paranku atvažiuoti, tai prisiuksite per laiską savo naują adresą, parašydami aiškiai savo vardą, pavardę, adresą ir knygelės numerį. Vieton laiško galite iškirpti šitą kuponą, užrašykite ant jo savo vardą, pavardę, adresą ir knygelės numerį, įdėkite jį į kopertą ir prisiuksite A. Olszewskio Bankui.

DEPOZITORIAUS NAUJAS ADRESAS.

A. OLSZEWSKIO BANKUI.

Vardas ir pavardė

Adresas

Knygeles No.

Paskubinkite adresus priduoti, kadangi susirinkimas gali būti šaukiamas trumpame laike.

A. OLSZEWSKIO BANKAS.

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SULAICYK TAJĄ KOSULĮ

pirma, negu įsiai pakenks jūsų sistemai. Atakų palengvinimui ir iritacijos prašalinimui, vartok

SEVERA'S

Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams). Netrukus patirė, kad tatau yra atsakanti gyduolė, suteikianti palengvinimą nuo kosulio, persalimo, užkimimo, spasmodiško emaugulio, oro trinkelio, uždegimo ir gerklės skausmo. Kaštuoja 25 ir 50 centai.

Mūsų šodiams patvirtinimui, štai paduodame neseniai gautą laiską: "Aš noriu jums pranešti, kad Severos Balsamas pilnai atasko savo tikslui. Nuo pirminio dozo vaikai pradėjo sveikti; jų kosulys išauko ir tie atakai nebesugrįžo. Apie du metus tam atgal mes vartojome tajį Balsamą nuo kosulio ir-gi su gera pasekme."

J. Kowalski, Cut-hogue, N. Y.

Reikalaujant gyduolių reikalauj Severos Preparatus. Nušėję ir aptieksiu šurėti, kad gautum ko reikalaujama. Neimk kitokių bei užvaduo-tojų. Negalint gauti ko reikalaujate, rašyk tiesiai į

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

P. VAITEKUNAS.

"Lietuvos" kellaujantis agentas lankosi lietuvių kolonijose Illinoisaus valstijos. Pas jį galima užsirašyti "Lietuvą" ir nusipirkti mūsų laidos knygas.

LIETUVA PUB. CO.

!! Pranešimas !!

Siuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugsėjo mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5834

Dr. P. WIEGNER

MUZIKALĖ DOVANA KALĖDOMS.

Sakysime, gramofonas, arba gražus rekordai pralinksmina visą šeimyną. Gramofonai nuo \$15.00 ir augščiau. Lietuviški rekordai, gražios dainos, Gaidos ir vadovėliai kiekvienam instrumentui, Armonikos, Koncertinos, Smulkai, Mandolinos ir t. t.

Lietuviškos gaidos planai—10c.

Visa kas tik grajai reikia. Pirkite tuojau.

STANISLAW S. GRALAK,

1532 W. 47th St., ir Justine Gatvė, Artl Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Reikalaukite Katalogo.

Vėšiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšči, tai atelkite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėšiausią vietą, atsidėdinti ir pamatysite gražesnę Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šokiom dienom

5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėlom

10c balkonais, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras. Subatom ir nedėlom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laisvą nori pasilėsti, atsivėdinti ir užmirti savo nesamguruos, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

REIKALAUJAME vyrų ir vaikinių, kurie norėtų išmokyti barzdaskustytės 4-6 savaites sulgy naujausio metodo. Kam dirbti kasyklose ar liejyklose, jeigu galima būti pačiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogu laiku nežino. Mokiname barzdaskustytės taipgi ir moteris, kaip ir rankadabystės (manicuring). Artesnėms žinioms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Pajleskau savo gauręs Marijonos Juocytės, iš viensėdžio Terpaeris, par. Lellunų, pav. Vilkmėrgės, gub. Kauno. Girdėjau, ištėkėjus ir gyveno 7 metus kur tai netoli Chicago. Ji pati ar kas kitas telksitės duoti žiniją žinaiu nurodytu adresu.

Natalija Stanulitūtė,

315 Walnut St., Newark, N. J.

Pajleskau savo giminių Jono ir Jurgio Bulkių, gyvenusių Philadelphiaje, Pa., iš Kedžionų sod; Antano ar Ignaco Gyzlių, gyvenusių Chicagoje, iš Šermukšnių sod; Motiejiaus Misevičiaus, Pabojų sod. Juiliaus Maslausko Daukūčių viensėdžio, visi Pušalotų par., Panevėžio pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu: Stanislovas Garnis,

8820 Houston ave., So. Chicago, Ill.

J. G. Mezlaiszkis

Generalis

Kontraktorius ir

Namų Statėjas.

2123 W. 23rd St.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.

(Byrimas virs Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS

LAWYER

LIETUVIS ADVOKATAS

30 N. La SALLE St., CHICAGO

ROOMS 1107-1114

Telephone Franklin 1178

BYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st St.

TELEPHONE YARDS 2390

PLATINKIT "LIETUVA"

VIETINĖS ŽINIOS.
(Tęsia nuo 6-to pusl.)

West Side Draugijų aukos.
Pas R. Zaurą, West Sidės draugijų išdėstymas, praneša, kad gavo iš Stockholm lietuvių komiteto žinią apie tai, kad West Sidės draugijų aukos gautos ir nusiųstos Lietuvon nuo karės nukentėjusiems.

West Sidės draugijos puikiai pasidarbo ir vienu sykiu išsiuntė Lietuvon 2,000 kronų. Lietuvų įgaliotinis Stockholm, p. J. Aukštuolis, rašo sekančiai:

Stockholm, lapkričio 10 d. 1916 m.

Pui R. Zaurai,
West Side Lietuvių Dr. J. organizacijos išdėstymui.

Didžiai Gerbiamausi:—

Pirmo tamistų laiško su šraitu aš negavau, muset žuvo kelyje, bet vakar gavau antrą tamistų laišką su dublikatu drašto No. 1763 ant 2,000 kronų, su kuro gavau 3,227 markes ir 30 fenigų, kuriuos ir persiunčiau pirmūnui draugijos nukentėjusiems del karės šelpai. Antanul Smetonai, paminėdamas, kad šie pinigai yra nuo Tamistų ir skiriamų nukentėjusiems nuo karės. Prisiunčiau čia tamistams kvitą apie šitų pinigų persiuntimą į Vilnių A. Smetonos vardu. Apie gavimą šio kvito meldžiu man pranešti. Širdingai ačiū išreiškiu vardinamiesiems žinomais dalykais, kaip galės, jie patys tamistams praneš ir padėkavos, bet dabar labai sunku jiems susiimti su tamistams.

Su tikra pagarba.

J. Aukštuolis.

Westidiečiai vėl darbuojasi.

West Sidės draugijų organizacija vėl pradėjo gerą darbą. Nutarta, kad kiekvienas narys iš savo lūco o noro aukauti nuo karės nukentėjusiems tūl sumą—\$1.00 už 1917 metus. Nariai, priklausantieji prie kelių draugijų ar klubų, moka tik vieną sykį ir gauna pasiūlymą, kad jų užmokėta. Visos šios aukos sumokama į organizacijos išdėstymą, o delegatai nutars, pei kurį foną siųsti. Aukautojas, jeigu nori, gali ir pats pažymėti, kokiam fonui jis aukautja. Tuomet organizacija nori išvesti partyskumų ir duoti progą kiekvienam nariui aukauti ten, kur jis nori. Su tokiu sumanymu organizacija išsiuntė po du delegatus į visų draugijų priemetinius susirinkimus. Nekurios draugijos jau užgėrė tą tikrai gerą sumanymą. Tai bent vyrai, tie westidiečiai!

West Sidės Draugijų atskaita.
West Sidės Lietuvių Draugijų organizacija paduoda atskaitą įplaukų ir išlaidų už laiką nuo rugpjūčio 18 d. iki šiolei.

Iplaukos:

Pas išdėstymą Zaurą buvo \$128.49
Aukos nuo:
Lietuvos Ukinko Dr. J. ... \$28.00
D.L.K. Algirdo ... 4.37
Nuo prakalbų 29 d. rugs. 150.10
Nuo Liet. Ukinko dr. ... 92.96
Nuo Liet. Piličių P. Kliubo 24.35
Nuo Aušros Vartų Š. M. P. ...
(vyry) ... 15.00
Aukos kviečiant rengt Liet.
Dieną ... 2.10
Lietuvos Vyčių 24 kp. ... 21.00
SLA. 109-ta kuopa ... 10.00
FMD. 28 kuopa ... 32.00
Aušros Vartų Š. M. P.
(moterų) ... 10.00
D.L.K. Algirdo Dr-stė ... 50.00
Apšvietimo Brolių dr-stė ... 10.00
Įvairių įeigų ... 0.60

Viso \$578.97

Išlaidos:

Spauda atviručių ... \$4.25
Spauda apskelbimų prak. ... 3.75
Laiškai aukų rinkėjoms L. D. 2.00
Krasos ženklėliai ... 3.23
Priduodant "Liet. Dien." pinigų pridėta ... 2.10
Apskėb. "Liet. D." teatruse 1.50
Auka "Lietuvių Dienai" ... 500.00

Viso \$516.83

Pas išdėstymą lieka \$62.14

Pasirašo valdyba:

V. Lenkauskas, Pirm.
J. Krumas, Raštinin.
R. Zaura, Išdėstymas.

Vyčių koncertas. Pereitą nedėdienį šv. Jurgio par. svetainėje Chicago apskrityje Vyčių choras turėjo koncertą. Programos buvo išpildytas po p. A. Pocius vadovystė. Nekurie numeriai nusišė visi neblogai, bet keletas išėjo silpnais, gal todėl kad choras, suligimam, yra dar jaunas. Choras yra didelis ir turi progą manyti, kad su laiku iš šios medžiagos galės pasidaryti pusėtinai gerų dainorių. Publikos buvo beveik pilna svetainė.

Rep.

Įvairumai. Lietuvių ristikų sezonas prasidės ateinančių nedėdienį, gruodžio 17 d., kuon t. J. Bančevičius, žinomas lietuvių ristikas, mėgins pagulditi didelį vokiečių

Herman Cook. Ristynės atsisub Mėdazio svetainėje, 2244 W. 23 pl. Pradžia 7 val. vakarė. Bus ir daugiau ristikų.

— P-mia Jurgelionienė, nuvykus Washingtonan į "moterų taikos konferenciją", kuri nori užtarti pavergtas mažas tautes, papasakojo apie... social-demokratų judėjimo augimą Lietuvoje: esą Lietuvos social-demokratai vadovavo kovoje su lenkais, o paskui su rusais. Kitų tautų kalbėtojai gynė savo tautiškus reikalus.

— McCormicko dirbtuvės pakėlė algas visiems darbininkams, dieniniams ir nuo štukų dirbantiems. Tik ne visiems lygiai pakėlė.

— West Sidės Lietuvių Draugijų Organizacija, kaip pranešama, žada nieko bendro ateityje neturėti su "Naujienomis" už jų neteisingus užspūdinėjimus ant minėtos organizacijos.

— "Naujienos" skelbia, kad Vito smuklėje rasta "didelė dėžė" Chicago Centralinio Komiteto atviručių, kurios buvo siuntinėjamos rinkikėms su padėkavojimu už pasidarbavimą. Esą tų atviručių rasta koks trejetas tukstančių. Gi faktas yra, kad Centralis Komitetas iš viso spausdino tik tris tukstančius ir kuone visos buvo vietiniams komitetams išdalintos, po kelias dešimtis ir po keletą šimtų. Vadinasi, vėl melas.

**LIETUVIŲ
UNIVERSAL STATE BANKAS
JAU YRA SUORGANIZUOTAS!**

Sėrai visi išparduoti, bet dar ne visi pinigai sumokėti. Dar yra apie ketvirtas dalis šerininčių, kurie emė šėras ir neušimokėjo. Jiems rašyta jau 3 sykų, bet iki šiolei negauta užmokėsties. Kadangi jie iki šiolei dar neužmokėjo, ir nežinia ar užsimokės, tai mes kviečiame visus kitus lietuvius paimti po vieną ar kelis šėrus tuojaus, kad šį biskelį šėrų užbaigti ir Universal State Banką atidaryti.

Kviečiame visus prisidėti su šėra, ar keliom ir pagelbėti mums atidaryti šį pirmą ir didžiausią lietuvių Universal State Banką.

Kiekvienas šėras kaštuoja \$112.50.

Šėras galima užsirašyti kiekvieną dieną.

A. Olszewskio Banke
3252 S. Halsted St.

—Bronstrup in San Francisco Chronicle.

KALĖDŲ DOVANOS!

(Didelis spyčius arba prakalbos).

Vyrai ir moteris, lietuvių ir lietuvių! Norėjau pasakyti jums spyčius apie Kalėdų dovanas. Bet Ponas Dievas nedavė man nei miklaus liežuvi, nei stiprių kojų. Kaip tik užėinu an steičiaus ir pradėtu spyčių kalbėti, tai man liezuvis susipainioja, o kinkos pradeda drebėti, kai nelyginant apušė lapai. Tai p sau vibocyt, kad in savo vietą aš perstatysiu jums šitą seną, žilagalvį, ilgabarzdį, mandrą ir gerbiamą Kalėdų Dėduką, ką prieš save matot. Jis yra ekspertas nuo Kalėdų Dovanų, tai užvožiai ant jo kalbos tėmykit jo rados paklausykite.

Prasom gerbiama poną Kalėdų Dėduką čia ant steičiaus! (Visi klausytojai rankomis: pliak-pliak-pliak-pliak-pliak... Lai gyvuoją Kalėdų Dėdukas! Ura!).

Orait! Tai klausykite Dėduko:
Vyrai ir moteris! Jau bus pusant tukstančio metų, kaip aš žmonėms prieš Kalėdas dovaną nešioju, tai paklausykite manęs senio, ilgabarzdžio-žilagalvio, nes per tiek metų daug žmonių mačiau, daug ko regėjau ir daug ko girdėjau. Taigi ausis pastatykit ir su atyda išklausykite:

1) Pirkit tokias dovanas, kad iš jų būtų ir smagus ir nauda. Tokia dovana visados geriausia, kurią ilgiausiai pamena. Tai tokią ir užfundykite.

2) Kaip iš savo ilgos praktikos užvožiu, tai ilgiausiai žmonės pamena laikraštį, ba jis kas savaitė pas jį per visus metus net iki kitų kalėdų ateina, gražių pasakų ir visokių žinių ir pasiskaitymų, ir pamokymų atneša. Žmogus skaito ir tam kas laikraštį dovanojo ir man per visus metus dėkavoja ir geru žodžiu pamini:

— Kad Dievas duotų Jonui, arba Magdei pilną maišą pinigų, o tau, Dėduli, kad duotų sveikatos, kad nepasentum ir "Lietuva" man vis nešiotum—taip sako žmonės, ir kaip užvožiu, kas "Lietuva" ant Kristmas-prezent giminių ar draugam užrašo, ir du doliarų už ją užmoka, tai jį per visus metus paskui už tai garbina ir dėkavoja.

Tai, vyrai ir moteris, paklausykite manęs senio ir mano patarimo: vieton pirkit kokį šviktą, arba kitą kokią balabaiką, idėkit du doliarų į kopertą (arba čekį, arba money-order) ir pasiųskite tokiu adresu:

"LIETUVA," 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parasykit, kam norit tą prezentą ant Kalėdų padaryti, o aš senis bečėnu, kad ant Kalėdų jį pristatysiu, kur reikia jusų giminei arba draugui.

Dac o! Nepamirškite ir padarykit tą tuojaus, ba prieš pačias Kalėdas aš turėsiu tiek darbo, kad prisieis man over-taim dirbti. O jeigu aš, ponezdias, neduoik, nuo kojų nusivarytau, tai kas jums Kalėdų prezentus išnešiotų?

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sutėlymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus stius nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus stius parduoame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valkų stitai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 6 val. vakare.

**JUOZAS A. AMBROSIOUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS**

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:
Kasdien 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais iki 9 val. vakare.

**Dovana nuo
SUSIVIEJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS**

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuvių dar neturėjo, nes nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta idomial parinktų reikalingų kalendorių žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telia įvairūs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, hygienos, draugijimo gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose knygynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 cental. Agentams rabatas.

Kreipkitės:
A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. - New York, N. Y.

EVESKIO Prkybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė MOKYKIA
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradines iki auščiausias, taip lietuvių, vokiečių, rusų ir lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygydystės, Dailės, Rašymo, Laikų rašymo, Prkybos taisyklių ir tt. Čia gali išmokti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKTBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

Cons. 2113
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1748 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Liet. Knygų Krautuvė.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti maną krautuvėje sekančias knygas:

1. Technikos Stebuklai. Su daugeliu paveikslų, 142 pusl. 35c.
2. Tūkstantis Naktų ir Viena. Arabiškos istorijos, su paveikslais ir audimo aparais. 704 pusl. \$2.25
3. Dvasios Gyvenimo Mechanika. Nauja knyga iš sryties psichologijos. 148 pusl. 40c.
4. Iš Ko Kija Melai ir įvairios skriaudos žmonijai. 171 pusl. 75c.
5. Genavartė. Sceniskas veiklas peršalysias A. Vitkausko. 48 p. 40c.
6. Kankintojai ir kankintiniai už mokslą 184 pusl. \$1.00
7. T. Llet. Kalbos Gramatika. J. Damjanovičia. 119 pusl. 35c.

Į kitus miestus paslaundis įsakyti. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,

901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

BUK SOFERIU.
Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekomet nebuvo toks didelis soferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsimėjus kiekvienam pabaigusiam kursų mus mokykloje. Moksinime pasi-naudojamė individualiems sistemoms—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rusių. Pripręę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokykla netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistą kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

SITAI JUMS PROGA!

Igyti geresnę vietą ir geresnę mokesį! Buk rubų kirpiku. Draugui kirpimas yra vienu geriausių amatų. Musų sistėma yra lengva jo išimokyti. Musų mokiniai gauna darbą geriausiose Chicago firmose. Mokiname visotio kirpimo ir siuvimo moterų ir vyrų drabužių. Atleik, avilankyk musų mokyklą taip dienos laiku, taip vakarė. Specialiai žemos kainos šį mėnesį.

MASTER CUTTING SCHOOL
J. F. Kasnicka, principals,
118 N. LaSalle St. Kambariai 416, 417
Prieš City Hall

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Mergan St., Chicago.

ATYDAI.

E. ST. LOUIS, COLLINSVILLE, ST. LOUIS IR APIELINKIŲ.
Registruota akušerė ir nursė, viena geriausių ir atsakančiausių savo darbe, kuri daug metų praktiko akušerijos ir slaugymo profesijoje įvairiose Chicago ligoninėse, yra baigusi Memorial Hospital. Ji visuomet yra prisirengusi patarnauti moterims. Prie gimdymo galite prisiskauti bile valandą ir prie ligonių visokiose ligose moterų, bol vaikų suteikiama nursės pagalba. Moterims rados suteikiama dykla.

Ona Jonikienė

537 Collinsville Av. E. St. Louis, Ill
Virsom Yociss sales
Tel. Kinloch St. Clair 544R.

D-re Maria Dowiat-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė
Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1203
Valandos:
11:30 iki 12:00 val. ryto
12:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
12:00 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

PERFECT LEMPA
KADA p'ksi lempą, pirk Rayo. Tamista gausi lempą, kuri yra ir užima tikrai savo vietą, kuri išduoda geriausią po'arnavimą ir kuri bus pagražinimui ir parankumui; kuri išduos neatmainomą, tolygia šviesą, tikrai tinkamą, kokios tamista reikia laui.
Rayo lempos yra puikios paprasto šėdribimo. Jos tinka harmoniškai į bi-l kambari.
Rayo lempos yra veiklios, išduodančios tolyn minkštą, šviesią, ilgusios.
Hemos vakaruose, be jokio akimis kenkimo.
Rayo lempos yra geriausios, kokias mes galėjome atrasti ir prekė mažesnė, negu kad yra reikalaujama už kitus šviesą išduodančius, bile kokį su jų vertė.
Prašyk savo pardavėję parodyti Rayo lempas. Tamista tuojaupripaži-sito jai viršenybė. Tamista matysite ir suprasite visal neįmoniką pigumą ir atsakančiai kito vietos užėmimą šio perplino sumanymo.
STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)

PIRMAS LIETUVIU
VALSTIJINIS BANKAS

— VARDU —

**UNIVERSAL
STATE BANK**

Jau yra suorganizuotas ir

**Bus Atidarytas Dabartiniame A. Olszewskio Banke
3252 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.**

Visi šėrai jau yra išparduoti, diduma pinigų už
parduotus šėrus jau yra sumokėta.

Dą yra apie $\frac{1}{4}$ dalis šėrininkų neužsimokėjusių už paimtus šėrus. Jiem rašėme
jau 3 sykius kad užsimokėtų, bet negavome nė užmokesties nė atsaymo. To-
kiu budu yra maža viltis kad jie užsimokes, ir todėl vieton neužsimokejusių
kviečiame naujus lietuvius, kad paimtų tą biskutį neužsimokejusių šėrų, kad
kuogreičiausiai galeto atidaryti šį

Universal State Banka

Paimkite kas galite po vieną ar kelis šėrus ir šis biskelis šėrų bus išpar-
duotas ir tuojaus Banką galesime atidaryti.

Kiekvienas šėras kaštuoja \$112.50

Kviečia visus prisidėti

A. OLSZEWSKIS
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.